

blad ligt ter raadpleging en lezing op de leestafels der Oost- en West-Indische Mailbooten en der voornaamste Sociëteiten, Hotels, Café's en Leesinrichtingen, zoowel hier te lande als in Oost- en West-Indië.

HET KOLONIAAL WEEKBLAD

ORGAAN DER VEREENIGING

OOST EN WEST

„Het Koloniaal belang is een algemeen Nederlandsch belang“

bericht door Kolonel V. L. van Zuylen, 21 Maart 1900.

KANTOREN:

HOOFDBESTUUR. } HEULSTRAAT 17, DEN HAAG
 RECHTINGSDIENST } TEL. 14519. POSTGIRO 14574

ADMINISTRATIE VAN HET „KOLONIAAL WEEKBLAD“
 HEULSTRAAT 17, DEN HAAG. - TELEFOON 14519. - POSTGIRO 14574

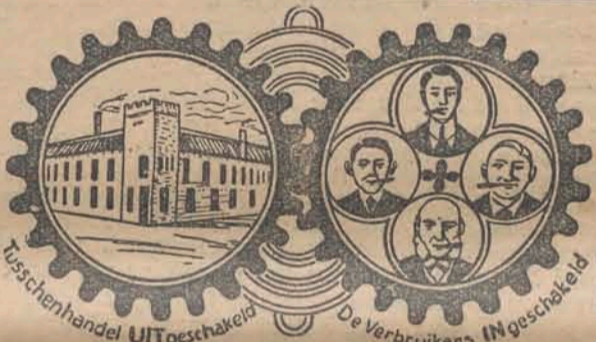
Voor Administratie en Verandering van Woonplaats wende men zich in Nederl. tot den Administr.: HEULSTRAAT 17, Tel. 14519. Postgiro 14574, in Ned.-Indië tot den Hoofdvertegenw. te SOEMENEP (Madoera) Mr. K. FAUSER. Voor Advertentiën tot de DRUKKERIJ TEN HAGEN, NOBELSTRAAT 20 Tel. Interc. 11987*. Postgiro No. 17260, beiden DEN HAAG.

MEDEDEELINGEN of INGEZONDEN STUKKEN moeten worden geadresseerd en gezonden aan de Redactie, HEULSTRAAT 17, DEN HAAG.

Wed. A. VAN GEMERT & Zn. - Havana-Sigarenfabrieken-BEST (N.-Br.), Holland

ENIG ADRES VOOR LEVERING VAN SIGAREN RECHTSTREEKS AAN PARTICULIEREN

Met succes, dat wij reeds jaren hier in Holland hadden door de sigaren rechtstreeks te verkopen aan de Verbruikers en wij door onze aanbiedingen hier in Holland dikwijls ook bestellingen ontvingen voor het leveren van sigaren aan beleeden of bekenden in Ned.-Indië, hebben ons op het gebracht aan de Particuliere Adressen in Ned.-Indië op goede wijze onze offerte in te zenden, als wij in Holland doen. Onze Afnemers zijn overtuigd, dat de sigaren, welke door tegen fabrieksprijzen worden afgeleverd, zeer concurrerend zijn, welke de tusschenhandel zou maken, den verbruiker geen goede komen, bedragen voor Holland 25 à 30 1/2%. Nog belangrijker is zulks voor H.H. Rookers in Ned.-Indië, daar alleen Reizigers en Tokohouders (in Holland Winkeliers), ook IMPORTEURS worden uitgeschakeld, indien men

zelf z'n sigaren rechtstreeks gaat importeerden. Door Uwe benooidige sigaren rechtstreeks van onze fabriek te betrekken, zult U zich minstens 40 pCt. bevoordeelen. Wij raden U daarom aan eene proef te nemen met ons fabriekaat en zijn wij ervan overtuigd, dat U geregeld afnemer van onze sigaren zult worden. Blijvende relaties te winnen is ons doel en garandeeren wij U steeds prompte bediening en onovertroffen kwaliteit.

Tracht steeds met Uwe Vrienden en Kennissen eventueele bestellingen te combineeren om aanspraak te kunnen maken op punt 2 onzer leveringsvoorwaarden waardoor U 7 pCt. korting kunt genieten van het factuurbedrag.

VRAAGT ONZE GEILLUSTREERDE PRIJSCOURANT No. 4, WELKE GRATIS EN FRANCO WORDT TOEGEZONDEN

BOEKHOUDEN.

onderwijs in eenige maanden, mondeling en schriftelijk (5000 oud-leerlingen). Prospectus met prima geschenken en opgaaf van leerboeken op aanv. bij

J. C. TER BRUGGEN
 Leeraar Boekhouden M. O.
 REELSTRAAT 5 - LIJN A.

FA A. DE VRIES

Drogist

Verplegingsartikelen
 Kerkstraat 98 Telefoon 157
 HILVERSUM

AGT SCHOLTEN'S
FRIJZEND BAKMEEL
 MAIZENA PUDDING
 AARD.MEEL EN SAGO
 FABRIEK VAN MEELPRODUCTEN
H. B. SCHOLTEN, AMSTERDAM
 BROUWERSGRACHT 288 TEL. 47637.

FRANS WALLAT
 BONTWERKER
 LIERS VOOR FIJNE PELTERIJEN
 TINGSTRAAT 2A TELEFOON 10219
 'S-GRAVENHAGE

VAN SCHALKWIJK & Co.
 COMMISSIONNAIRS IN EFFECTEN
 TELEFOON 11810 & 11811 'S-GRAVENHAGE
 TELEGR.-ADR.: SCHALKEP JAVAstraat 96
 BELASTEN ZICH OP BILLIJKE VOORWAARDEN:
MET HET INCASSEEREN VAN PENSIÖENEN, GAGEMENTEN, VERLOFSTRACTEMEN, ENZ.
 ALSMEDE VAN ALLE DAARAAN VERBONDEN FORMALITEITEN
 ALLE BANKZAKEN

Firma C. DE JONG
 Dr. W. SYPKENS TOXOPÉUS
 Apotheker en Scheikundige
 Iste v. d. Boschstraat 45 - Den Haag - Tel. 149
 Laboratorium voor Chemisch- en Microsc. Onderzoek
 Fabriek van „DE JONG'S SLEMPSTROOP“

Hotel Pension Restaurant „PLAZA“
 (Arnhemsche Coöperatieve Keuken)
 Volperplein 7-8 ARNHEM Telefoon 2686
 Directeur: CHARLES A. FELGER
 Gelegen in het Centrum van Arnhem, tegenover de wacht-kamer der tram en autobussen
PRIMA KEUKEN MATIGE PRIJZEN
 Garage - Bondscafé - Rijwielbergplaats
 SPECIAAL INGERICHT VOOR INDISCHE FAMILIES

Brandstoffenhandel

Fa. J. H. KRUL Jr.

Overveen en Bloemendaal, Tel. 1617 en 22012
 PRIMA BRANDSTOFFEN. CONCURR. PRIJZEN
 Beste adres v. Centrale Verwarming

INDISCHE UITRUSTINGEN
 VOORDEELIGST ADRES:
AU BON MARCHÉ
 A. DE VRIES & ZONEN
 AMSTERDAM
 ROTTERDAM
 DEN HAAG
 UTRECHT
 BAARN

Koninklijke Paketvaart-Maatschappij.

Geregelde mail-, passagiers en vrachtgoederendienst.

tusschen de havens in den Nederlandsch-Indischen Archipel, in verbinding met Singapore, Penang en Australië

Uitvoerige dienstregelingen zijn verkrijgbaar bij de Directiën te Amsterdam en te Batavia.

In fijne Lederwaren en Reisartikelen
Atelier voor alle voorkomende reparatie

Bad- en Zweminrichting „DE REGENTES“

Telefoon 32739 Postrekening 69868
Weimarstraat 63, Den Haag.

In de onmiddellijke nabijheid van de Electr. tramlijnen 3, 5, 12 en de Stoomtram H. S. M.

Moderne inrichting, voldoende aan de hoogste eischen van hygiëne en comfort voor de bezoekers.

Zwembaden - Kuipbaden - Douchebaden

Zwemabonnementen en Couponboekjes voor 50 Kuip- of Douchebaden op voordelige voorwaarden.

Op verlangen Zout-, Zee-, en Dennenloofbaden.

NATUUR WOLLEN ONDERGOEDEREN
VAN

Jansen & Tilanus
FRIEZENVEEN

Verkrijgbaar in alle qualiteiten en maten bij

ISERIEF & Co Magazijn „de Prijslijst“
Veenestr. 16-18. Valeriusstr. 29.
Theresiastr. 65. DEN HAAG.
Prijscourant op aanvraag gratis.

HEERENHUIZEN

TE KOOP

modern gebouwd, Amalia van Solmsstraat, Bezuidenhout.
Geen erfpacht. Bevattende 5 Kamers, Badkamer, Keuken.

Koopprijs: f 14000.-

J. W. WARFFEMIUS
Maagdenalmstr. 35 Den Haag

W. VAN HEUSDEN - DEN HAAG

Pr. Mauritsplein 4 COMMISSIONNAIR IN EFFECTEN Teleph. 51243

Assuranties - Administraties - Bewaargevingen - Incasso's

Uitvoering te 's-Gravenhage, Amsterdam en Batavia

INHOUD: Balische verscheidenheden. — De hoofdbron onzer nationale inkomsten in gevaar! — Land en Volk van Sumatra. — Een schipbreukeling op de levenszee. — Van Week tot Week. — Persoverzicht uit de Ind. Bladen: I. Uit de Eur. Pers. II. Uit de Int. Pers. III. Uit de Chin. Pers. — Oost- en West-Indisch Literatuur-Overzicht. — Suriname. — Curaçao. — Uit den Verren Vreemde. — Berichten der Afdelingen: ('s-Gravenhage). — Mededeelingen. — Mutaties van 22 tot 29 April.

Balische verscheidenheden

door
L. C. HEYTING.

De Hollandsche „redoute“ te Boeleleng (1846—1849).

Zoals den meesten lezers bekend zal zijn hadden in 1846, 1848 en 1849 militaire tuchtigings-expedities naar Bali plaats, daar de Balische vorsten zich niet aan de gesloten verdragen hielden. Onder de vredesvoorwaarden van Juli 1846 behoorde o.a. het bouwen van een fort te Pabean (Boeleleng), dat door Nederlandsche troepen zou worden bezet tot de oorlogsschatting van f 300.000 (binnen 10 jaar te voldoen) zou zijn betaald, waarbij de Baliërs voor het onderhoud van de bezetting moesten zorgen. Uit een particulieren brief van den bevelhebber der expeditie naar Bali in 1846, den luitenant-kolonel der infanterie G. Bakker, gedagteekend Sourabaya, 14 Augustus 1846, aan den Resident van Bezoeki J. F. F. Mayor, commissaris voor Bali, haal ik curiositeitshalve het onderstaande aan omtrent de stichting der redoute, daarbij de oorspronkelijke spelling met het spaarzame gebruik van leestekens geheel volgend.

„Met de redoute te Boiling is het zoo ver gevorderd, dat ik het 7 Bataillon de Artillerie en Hulptroepen gerust heb durven laten vertrekken, die dan ook op den 10 dezer met mij de reis naar Java hebben aangenomen, de Majoor Boers met het halve 14 Bataillon zal met de Sappeurs zoo lang daar verblijven, dat ook de Gebouwen binnen de Redoute klaar zullen zijn, bij mijn vertrek was de redoute wat de Aardewerken aangaat geheel voltooid alleen moest de gracht hier en daar nog wat bijgewerkt worden, het geschut staat reeds in de bastions de nederlandsche vlag is onder een salut van 21 schoten van de Redoute geheschen de bezetting is reeds in de redoute onder een groote loots gelogeed, en de Majoor Boers met zijne troepen aan de oostkant der redoute aan (in? — L. C. H.) bivouak ook onder zeer goede lootsen het geheel wat op Boiling aan troepen is achtergebleven bedraagt 535 officieren en manschappen, als ook nog 105 koelies van madura en Sumanap, zoo dat als de troepen waakzaam blijven er niets te vreezen zal wezen te meer zij door het fregat schoeners en de kruisbooten beschermd worden“...

„Bij mijn vertrek van Boiling was het nog bij het oude alles rustig, en vermeen te mogen veronderstellen zij wel in rust zullen blijven afin de tijd moet het leren. Met de ziekteocstand begon het in de laatste dagen wat beter te gaan onder de troepen.“

Drie jaren na de stichting, in verband met de onderteekening van het traktaat van Juli 1849, werd de redoute weer verlaten.

Erg benijdenswaardig had de bezetting van ongeveer 150 man het niet in die jaren, daar zij aan het ongezonde strand veel van malaria had te lijden. Ook de toevoer van de dagelijkse levensmiddelen had niet altijd geregeld plaats, daar de

Drogisterij „De Korenbloem“

WED. G. BOLAND

Lijsterbesplein 1 - Den Haag - Tel. 35514

is Uw beste adres voor Spécialité's, Parfumeriën, Toilet-artikelen, Gummi, Bed-, Wagen- en Wiegzeilen, Badmutsen, Babyweegschalen, Ondersteken, Windkussens te huur

Ruim gesorteerd in Yardley-artikelen. Wijn-Depôt

Stofzuiger „Electrolux“ te huur à 25 ct per uur, 8 uur f 1.50

Thuisbezorgen zonder prijsverhooging.

Boeielengsche rijksbestuurder, I Goesti Djlantik, de omwonende bevolking wel eens de bezetting opzette en verkoop van levensmiddelen verbood.

Minder bekend schijnt het, dat thans nog blijfselen van de redoute zichtbaar zijn. Of bestaan hiervan maakte mij indertijd de Heer Gertis, het hoofd van de Bali-sectie der vierde rente-opnemingsbrigade, opmerkzaam.

Ten oosten van de monding der Boeleleng rivier, vlak bij het strand in kampoeng achter de vroegere Chinese wijk, bevindt nu een Mohammedaansche begraafplaats op het terrein van de toenmalige „benteng“.

Twee bastions aan de zeezijde kon ik in nog duidelijk onderscheiden, ook de gracht tusschen en die aan de westzijde benevens het voerkanaal naar zee, al was alles ook gedeeltelijk met klapper- en pisangboomen beplant.

Aan de westzijde zag men bovendien nog omgevallen meterdikken muur van eenige lengte, volgens de bevolking de resten van het kruithuis.

Eenige tientallen jaren geleden zou een Boeleleng ambenaar al, wat er nog van dit baksteenen huis overbleef, hebben doen vernietigen en plaatsen in verband met een eigendomszaak van het naburige erf door den Chineeschen eigenaar.

Vermoedelijk zijn enkele van de tegenwoordige Mohammedaansche grafmonumentjes wel oude baksteenen der Boeielengsche redoute bouwval!

Iets dergelijks dus als het gebruik van de tijandistenen van sommige Hindoe-Javaïsche monumenten voor suikerfabrieken.

Sic transit gloria mundi!
Scheveningen, 19 April 1925.

De hoofdbron onzer nationale inkomsten in gevaar!

In een tweetal artikelen werd in 't „Koloniaal Weekblad“ van 12 en 31 Maart gewezen op het gevaar dat den afzet onzer Koloniale producten op de Nederlandsche zijde bedreigt.

Speciaal werd als sprekend voorbeeld onze bloeiende thee-cultuur vermeld. Het samenvallen dezer artikelen moge als een merkwaardig feit vermeld worden, dat geen terzelfder tijd daarover in onze Indische Pers is gepubliceerd en waarvan de schrifturen hier te lande zijn aangekomen.

Speciaal zij daarbij o.a. verwezen naar 't „Indische Cultuur“ van 1 Maart l.l. van de „Indische Cultuur“ (manilla), waarin hetzelfde bepleit wordt.

Daarin verklaart de heer W. H. Ukers, New York „The Tea & Coffee Trade Journal“ zoolwel de productie- als voornaamste landen bezocht — hoe hem overal ter wereld de blijkstoename van thee frappeerde. Hij leidt uit het sterk sprekend en algemeen opkomende breede volksmassa's. Van daaruit gaat in de alcohol-bestrijding uit, om aldus kroonputten tot democratiseren der volkeren te meene per capita toeneming van 't theeverbruik daarvan 't rechtstreeksch gevolg. Over de wereld toch maakt de werkmansstand onder der bevolking uit. Begint overal, zoolwel deze eenmaal thee te drinken, dan valt 't om te overzien.

De Heer Ukers die den stoot aan den afzet der Ceylon-planters gaf, wendt zich thans tot de Ned. Ind. planters met de aansporing: „Maakt groote schaal een theefonds op. Wendt u tot de Regeering, opdat deze hetzelfde voor u toebrengt als de Engelsche voor haar menschen ge dit op andere wijze, dan lijdt ge fiasco.“

Haagsche Glazenwasscherij „Duinoor“

Schuytstraat 57 : DEN HAAG : Tel. 3444

FABRIEK VAN JALOUZIEËN, MARQUISEEN EN ROLLUIKEN

Levering van alle soorten Timmerwerk

Official **Ford** Dealer
 THE UNIVERSAL CAR
 Reinkenstraat 1 K Garage „Hamim”, H. Wegerif Den Haag, Tel. 34215
 Service - Automobielen-Onderdeelen

VAN GULIK's Wijnhandel
 2e Louise de Collignystraat 75 Telefoon 72523
 's-Gravenhage
 Uitsluitend prima Wijnen, Whisky, Cognac
 enz., van eerste klasse huizen

CONVERSATIE-CLUBS voor VERLOFGANGERS.
 Vloeiend **ENG., FR., D., SPAANSCH**
 spreken en corresp. in slechts **1 MAAND.**
 Honderden dankbet. van hooggeplaatste Ind.
 ambtenaren dagel. ter inz.
Inst. „SANDERS” 93 ORANJEPLEIN 's Hage.

VOETLIJDERS

Inze **SPECIALE** modellen
SCHOEISEL

voor zeer gevoelige en
 afwijkende voeten

en onze goede sortering

VOETHULPMIDDELEN
 kunnen ook **U** helpen

D. HESS & ZN
 Heerenstraat 12 B, Den Haag

Vraagt gratis Brochure.

Kweekerij STUIJVESANT

TEL. 70747 DEN HAAG TEL. 70747

Tuinaanleg - Leveranties
 Benodigdheden - Teekeningen
 Begrotingen kosteloos

PLANTEN, ENZ. TE BEZICHTIGEN OP DE
 KWEKERIJ STUIJVESANTSTRAAT No. 100
Firma JANUS & Co.

P. B. v. MOORSEL & Co

Kerkplein 11-12 DEN HAAG Torenstraat 5
 TELEFOON 12898

**Speciaal adres voor het
 inrichten van woningen**

BEDDEGOED

Gegarandeerd zuivere vulling

KARPETTEN

BRIEVEN en stukken, de afdeeling
 Advertenties betreffende, uitsluitend te adresseeren:
 Administratie Koloniaal Weekblad,
 Nobelstraat 20, Den Haag. Dus NIET
 enkel Drukkerij Ten Hagen.

Ned.-Ind. thee als zelfstandig product zullen propageeren, zal ongetwijfeld de theeuvoerhandel zich daaraan aanpassen.

Mogen deze regelen er ook toe bijdragen, dat onze Koloniën door een betere gestie aan het „distributing end”, gepaard aan propaganda van ter zake kundigen uit thee-exportkringen volgens Engelsch model, een waardig aandeel bekomen van het thans serieus ingezette wereldverbruik, dat ontegenzeggelijk voor thee als verbruiks- en genots-drink onder het motto van: „thee de billijkste volksdrink, zijnde slechts 1 cent per kop”, is weggelegd.

Dit is de wensch van

EEN CULTUURMAN.

Amsterdam, 29 April 1925.

Land en Volk van Sumatra.

Octave J. A. Collet. *Terres et peuples de Sumatra*; orné de 150 dessins ou graphiques et de 180 planches hors texte ainsi que d'une grande carte en couleurs. Ouvrage ayant obtenu le prix triennal „Maurice Rahir” décerné pour la première fois en 1924 par la Société royale Belge de géographie. Amsterdam, Société d'édition „Elsevier”, 1925.

Op de derde bladzijde is Sumatra dwars over Europa gelegd: de Zuidpunt ligt even in de Middellandsche zee, Atjeh sleeft over de westkust van Ierland heen. Het kaartje geeft een goed idee van de uitgestrektheid des eilands — misschien zijn er lezers die vragen of men terres et peuples van deze oppervlakte eenigszins voldoende kan behandelen in een groot-kwarto boek van bijna 600 bladzijden. Collet heeft 't getracht, en naar mijn bescheiden meening is het boek zoo goed geworden als men maar kan verlangen. Laat me dadelijk erbij zeggen, dat zulke boeken mijn genegenheid niet hebben; men ontmoet er telkens — het kan niet anders — oppervlakkige beschrijvingen, mededeelingen die den lezer niets wijzer maken, die hier in hun gracieus fransch werkelijk iets schijnen te beteekenen... het is behoorlijk, dat ik dit even toelicht. In het register gaan we snuffelen of er iets over kunst is te vinden. Het woord ontbreekt en dat belooft niet veel; inderdaad „Les arts n'existent plus, au sens esthétique du mot. L'Islam, destructeur et niveleur, leur a porté un coup mortel. L'abolition de l'esclavage, l'introduction de la camelote et de la quincaillerie européennes ont achevé cette décadence” (168). Dan noemt de schrijver een en ander dat ondanks deze tegenwerking is blijven leven; het weven missen we daarbij; toch wordt er nog geweven; wanneer ik mij de schatten van het museum te Rotterdam herinner, dan is inderdaad veelal het oude mooi; misschien worden er ook thans nog in Atjeh fraaie idja's geweven; maar tjindé's, zooals de goede oude waren, brengt Palembang zeker niet meer voort; ook de nieuwe Bataksche kains halen niet bij de oude; de gouden weefsels van de Bovenlanden heb ik nooit bewonderd. Wie vele doeken uit de achter ons liggende periode der weeftechniek in handen heeft gehad, wordt lastig; en er is reden tot angst over de toekomst van dezen sedert onheugelijken tijd bestaanden vrouwen-arbeid, ouderwetsch huiswerk, ieder voor zich.

Tissage vermeld het register vele malen. Ik moet iets daarvan citeeren om den gard van het boek te doen uitkomen. „Les Hindous — venus en paisibles marchands et non en conquistadores — enseignèrent aux populations sumatriennes la culture du riz, le tissage et la métallurgie” (77). „Les procédés de teinture ne forment toutefois pas, comme le batik à Java, l'objet d'une série difficile de bains successifs, mais ont pris une curieuse modalité, celle du tjindé, tissu noué de façon spéciale avant l'immersion dans les colorants” (168). En dan „.....tjindés, tissus noués, que l'on plonge successivement dans une série de bains de teinture, de

GODELINESCHOOL TE HILVERSUM.
 LAGERE SCHOOL VOOR JONGENS EN MEISJES.
 MIDDELBARE SCHOOL VOOR MEISJES.
 Prachtige, gezonde ligging. Kleine Klassen.
 Prospectus op aanvraag.
 De Directrices:
 G. J. THOMASSEN, Ministerpark 8.
 E. J. F. SCHMIDT, Heuvellaan 6.

M. DIJKERMAN
 LAARZENMAKER, DEN HAAG

waart op elk gebied **SCHOEISEL** naar maat
 In Modellen, Kwaliteit en Prijs concurrerend met de beste buitenlandse huizen.
 Hendriklaan 198 Tel. 51384

est dan zeker kostbaren tijd — en deze nijpt!
 anderen uwer konden allicht inmiddels van meening
 anderen en ontsnappen, terwijl in een groot
 naam als dat der theepianters van Ned.-Indië er
 eds afzijdigen zijn, die steeds in de contramine
 keeren.
 mijn advies aan u, leden der Vereniging „Thee
 Expert Bureau”, is derhalve dat ge tot dit doel on-
 wijd de hulp uwer Regeering inroept.
 Merkwaardigerwijze beroemt zich genoemde Ver-
 eniging juist even te voren in haar Jaaroverzicht
 er 1924 erop, dat Gr. Britannië de helft der totale
 ed.-Ind. theeproductie verorberde.
 Zoowel de Heer J. van der Chijs als „de Havik”
 ezen in hun vorige artikelen op het betreuens-
 ardige van dit feit. Hebben deze heeren of heeft
 „Thee Expert Bureau” van Batavia gelijk?
 Het „Algemeen Landbouw Weekblad voor Ned.-
 ië” (No. 33, 14-2-25) dringt op blad. 1178/82
 een hoofdartikel op grotere propaganda voor
 l. thee aan. Onze eigen vlag wordt bij den ver-
 op den voorgrond gesteld. De afhankelijkheid
 er N.-I. thee van de Londensche markt wordt
 arin gewraakt. Gewezen wordt op de toenemende
 ductie van Java en speciaal op die van Sumatra,
 ogisch gevolg waarvan ruimere afzetgebieden tot
 ere prijzen gezocht moeten worden. Het artikel
 idigt: „Daarvoor is propaganda en voortgezette
 opaganda noodig. Frappez toujours. Frappez tou-
 rs et plus fort.” M.a.w. „Slaat erop!”
 Bij wijze van conclusie mogen uit 't uitvoerig be-
 ndelde materiaal derhalve uit de genoemde beide
 ikelen van het „Koloniaal Weekblad” de volgende
 punten worden samengevat:
 Het blijkt dat de concurrerende Engelsche
 eucultuur grootendeel haar belangrijken commer-
 elen voorsprong op de Ned.-Indische aan de
 E. I. Tea Cess-actie te danken heeft, waardoor
 e haar product circa 8 cts. plb. hooger kan ver-
 open, en zulks alléén ter wille van de duidelijk
 gesproke herkomst.
 Dat de kunstmatige depreciatie van het Ned.-
 l. product (120 mill. lbs.) op effectief f 10.000.000
 ars te staan komt.
 Dat de Engelschen hun voorsprong te danken
 en aan het praktisch aanwenden van een
 delijk offer van slechts ½ pic. plb. of ½ ct. p.
 K.G. over hun geheele theeproductie, ten behoeve
 nner propaganda voor Britsch-Indische thee in
 uitenland.
 Dat de N.-I. theecultuur zich dus ter wille
 er besparing 't 16-voudige laat ontfutselen.
 Dat deze met de tegenwoordige winst van
 cts. p. ½ K.G. (of meer) door de nu heerschende
 normale boomerperiode is verblind, en geheel on-
 bereid zal staan voor een mogelijke plotselinge
 amp (als b.v. in 1920/21), waarbij 8 cts. meer of
 ander, kwestie was van leven of dood.
 Dat door niemand nog hier te lande in prak-
 is gebracht, Ned.-Ind. thee aan den buitenland-
 egebruiker met uitgesproken herkomst-
 eltering voor te zetten, hetgeen door de kwalitatieve
 eltering der laatste jaren bij zaakkundige
 lectie en onderlinge vermenging is mogelijk ge-
 rden.
 Dat juist met de groote vlucht der Bonded Tea-
 kerijen, in samenwerking met de B. E. I. „Tea
 s” beweging, zoogen. „British-grown Tea” (in
 es) zich overal ter wereld blijvend kon vestigen.
 Dat het dus een ontegenzeggelijk koloniaal,
 wel als cultuur-belang is, om met ruime midde-
 hier te lande zulke ondernemingen te kweken
 te steunen, welke zich dit voor N.-I.-thee tot
 stellen. Het is toch juist door de aanwezig-
 van kapitaalcrachtige en goed georganiseerde
 akkers-firma's, dat de Engelsche „Tea Cesses”
 met hun samenwerkende apparaten vonden om
 te beoogde succes te bereiken. De uitvoerhandel
 e thee in Nederland beperkt zich bijna uitsluitend
 den verkoop aan den buitenlander in bulktoe-
 and. Bij het bekomen van zekerheid dat N.-I.-
 anters, in samenwerking met de Regeering, de

Maison H. SIMONS
's-Gravenhage.

MANTELHUIS
HEULSTRAAT 13, n. „Oost en West”

JAPONNENHUIS
NOORDEINDE 17a

Uitsluitend betere Confectie
Voordeelige prijzen!

MAISON
DROUOT
Fred. Hendrikl. 85
Telefoon 52379
DEN HAAG

**Woning-
Inrichting**

Beleefd noodigen
wij U uit tot een
bezoek aan onze
Magazijnen
en Modelkamers

M. STEINS - DEN HAAG
Korte Houtstraat 14a

VERTROUWD ADRES VOOR VAKKUNDIGE
SCHOEN-REPARATIËN

in uitsluitend betere afwerking, zoowel genaaid als gepend
Eerste klasse Maatwerk.

BAARN ALS WOONPLAATS

CENTRUM DES LANDS, HEERLIJKE BOSCHRIJKE
OMGEVING, LAGE BELASTINGEN, LYCEUM E.A.
UITSTEKEND GEOUTILEERDE
ONDERWIJSINRICHTINGEN
VRAAGT INLICHTINGEN VOOR
KOOP- & HUURHUIZEN BIJ DE

N.V. WONINGBUREAU v/h R. WÖHRMANN & Co.

DIRECTEUR: H. C. VELDWIJK
UITG. BAARNSCHE WONINGGIDS, 25e JAARG.
NIEUWSTR. 14 - TEL. 24 - BAARN

Om goede zaken te maken

is het noodig goede waar te leveren.
Doch het publiek moet weten dat gij
die levert. Dat bereikt gij alleen door
goede en voortdurende reclame.

GEBRUIK DIT BLAD
VOOR UW

Reclamecampagne.

F. BAGGERMAN Jr.

Schoorsteenvegerij „Duinoord”

Metselaar en Loodgieter

Morsestraat 6 DEN HAAG Telef. 30503

façon à obtenir des dessins bizarres d'une coloration inattendue" (457). Beide mededeelingen van Palembang; hierbij vergeleken is het bericht uit Atjeh „De nos jours, les femmes tissent encore le coton ou la soie avec un goût parfait" (323) in al zijn onbenulligheid aandoenlijk juist. En over de Gajo-landen dit: „Citons les moulins à sucre si singulièrement primitifs; la poterie — ordinaire ou incrustée d'argent(?); le tressage des nattes et la sparterie aux dessins géométriques et polychromes; le tissage des soies harioolées; la fonderie du cuivre" (328), technieken die nog aanwezig zijn in dit geïsoleerde land. Nu bij de Bataks: „Le tissage et la teinture sont en honneur. Il est regrettable que le Batak ne dispose pas d'une gamme totale de colorants végétaux et doive se contenter du bleu et du rouge avec lesquels il compose une nuance très chaude" (348).

Het weven is hiermede afgedaan: de lezer die niet van elders zijn kennis had, zal weinig ervan oververtellen. „Hilversum, met tapijfabrieken", uit de aardrijkskundige boekjes behoort tot hetzelfde slag. Het kan misschien niet anders (korte berichten behoeven echter niet altijd onjuist te zijn), er moet „gestreefd naar beknoptheid", maar welk nuf heeft die beknoptheid? Het boek is niet voor ons bestemd, zal men zeggen, en dat is een waar woord; door zes bladzijden bibliografie te geven, wijst de schrijver aan waar zij moeten aankloppen die meer verlangen dan hij kan geven. „En publiant ces pages, je crois rendre service à tous ceux qu'intéresse cette terre splendide, et j'estime combler un vide dans les renseignements géographiques en langue française." En dan noemt hij de in 1810 verschenen fransche vertaling van Marsden's History of Sumatra.

Voor hen die den heer Collet niet kennen, zij hier gezegd, dat hij veel heeft geschreven, sedert 1894 al, toen hij iets over koffie publiceerd; daarna over goud, gutta percha, caoutchouc, tin, tabak, kokosnoten, kina; voorts is van 1911 zijn werk „L'île de Java sous la domination française. Essai sur la politique coloniale de la Monarchie et de l'Empire dans la Malaisie archipélique"; van 1921 „La situation économique aux Indes orientales Néerlandaises". Ook over het Kongo-land heeft hij geschreven, over Siam en over Serawak. Het laatste nummer van zijn oeuvre (vóór het Sumatra-boek), en misschien het meest interessante voor velen, behandelt de zedelijke verbetering van den belgischen frank.

Alvorens verder te gaan moet ik iets zeggen over de verdeeling van den inhoud: de eerste drie hoofdstukken heeten L'insularité (de samenstelling van het land uit eilanden), Le sol en La vie; samen vormen zij wat de schrijver noemt Le milieu; en hij geeft daarbij afbeeldingen van een Atjehsch panorama, van den rotswand eener berg-enge in het noorder-gebergte, en als cul-de lampe een prauw met zeilen als vleermuisvlerken, zooals Couperus ze noemde; verder een vallei in de Padangsche Bovenlanden met de terrassen der sawahs, een oro-bathymetrische kaart van Sumatra, een orografische, een geo-morfologische, een hydrografische, en twee Atjehsche landschappen, waarvan een met den val van Kroeëng Oelem. Kaartjes van den regenval en van de moesons gaan vooraf aan zeldzaam mooie kijkjes in het bosch en op het meer Tawar; dan komen de afbeeldingen van dieren, olifanten, tijgers, herten, het spookdiertje, den maleischen beer, „assez commun" (?), orang oetans, den vliegende eekhoorn, de bintoroeng en de groote vleermuis die kalong heet.

Uitvoeriger nog dan de dierenwereld is de plantengroei geschetst en telkens vinden we aan den kop der hoofdstukken in een smalle strook toepasselijke vignetten, schijnbaar houtsneden, die de foto's op aangename wijze afwisselen. Zoo staat er boven het 4de hoofdstuk van het tweede gedeelte, dat L'ambiance (de omgeving?) heet, en over de geschiedenis, het gezag en den economischen toe-

stand handelt, een zeegezicht met oud-hollandsche schepen; boven het laatste van de drie een jende karbouw en vrouwen die de bibit in grond zetten. Niet op den duur is dit hoofdlandelijk gehouden: men treft mede daarin ontwikkeling van het auto-verkeer in Palembang en in Benkoelen zoomede op de westkust; ook voer- en spoorwegcijfers, en koffie-oogsten.

Terres et peuples de Sumatra is een kostprentenboek tevens; uit den titel die boven aankondiging is geschreef blijkt dat de tekst 330 afbeeldingen, waaronder ook zijn te rekenen de grafische voorstellingen, is toegelicht. Tot merkwaardige zou ik willen rekenen het houtsnedenwerk aan een oud Bataksch raadhuis, de menschen uit de Gajo-landen, de Koeboes; over de Koeboes vrouwen: „Elles partagent en tout la vie de leurs compagnons et possèdent comme eux une adresse toute particulière à grimper sur les arbres et à leur placer, dans les plus hautes branches, d'innombrables appeaux auxquels les oiseaux se laissent prendre, tant leur ramage, comme du reste les des singes, est curieusement imité". Appeaux, lokfluitjes, misschien ook strikken. Koeboes, men..... il y a du louche. Toch is het verhaal de Koeboes (291 v.v.) aantrekkelijke lektuur, het hardop leest zal welluidende klanken hooren daarenboven. Voorts vallen naar voren te breken de Bataksche steenen sarkofaag, de altijd piepkintjirs, de raderen die het water opvoeren de sawahs; de rijstvelden in de Lampongsteenen dorpstrappen van Nias; de Niassers zekrijgslieden naakt tot het punt waar de besamenkomen, de rest met harnas, helm, schild en lans. Drie rhinocrossen bij elkaar op een prentje geeft 'n onjuist beeld van hun zeldzaamheid; maar de vermelding van den Sumatraanschaas is aardig. Van artistiek belang is de cul-de lampe op bl. 476, de vliegende anggang, die denken aan de vogelgeraamten van Dirk Nijl. Zijn er die meer belang stellen in het petroleumdrijf — ook aan hen is gedacht; zelfs het meder blikken die, eenmaal leeg, het indische houden overeind doen blijven, is afgebeeld. De beelding (pseudo-houtsnede) van drijvende jesses op een zijrivier van de Siak (399) is bijzonder goed.

Tweemaal verwijst de schr. ons naar muziek, daarheen gaat niet zijn liefde. We lezen (232) „un rythme bizarre", ook over „les accords plus vigoureux de l'orchestre", sans lieu ni date elders: „La musique rythmique et cadencée Batak est évidemment un emprunt fait à Java". gamelang est presque exclusivement réservé à Javigner les danses," enz. (360). De hollandsche vants spécialistes" die het ms. hebben gelezen (XV) hadden hier en daar hulpvaardiger zich laten toonen.

L'économie is hoofdst. VI; dan volgen VI onder het hoofd Les populations als La démographie, L'homme, Les sociétés. Een groote afdeeling heet Les régions en geeft in de hoofdstukken XV II La forêt, Atjeh et les pays Gayo, Les Batak, La côte orientale, La côte occidentale, Minangkabau, Palembang et Djambi, Les districts Lampong, La barrière insulaire. Het slot L'avenir, n.l. de toekomst van Sumatra en Holland.

Zooals Keesjen aan Jaep vraagt in „Aras Titus of wraak en weerwraak" zal de lezer nu moedelijk willen weten of het dan „uil" is. Gooit zins: een groote kaart van het eiland (1:2.000.000) is, onhandig, achterin het boek vastgemaakt; van het Etablissement cartographique E. P. Ussel-Brussel en geeft o.a. routes carrossables verbazingwekkende talrijkheid. En ook dan is het nog niet uit; bladerend in het dikke boek, sprekende letter is gedrukt op degelijk papier, de lezer telkens iets vinden dat hem boeit. L'annagement et l'exploitation rationnelle des forêts Sumatra sont encore nuls. On ne saurait assez

Garage en Stal „WITTEBRUG”

M. TH. VAN 'T SANT

Badhuisweg 245 Telefoon 50353

Luxe Auto-Verhuuronderneming, ook per maand

Rijpaarden per uur f 2.50, per maand f 100.—
Pension Stalling paarden . . . f 2.75 per dag

MATHIEU PIETERS

Art. Photographe
PRINSESTRAAT 90 (en face Molenstr.)
LA HAYE

Geopend van 9-6 uur
Zondag en Feestdagen gesloten

The Mayfair School of Dancing

Juliana v. Stolberglaan 228 The Hague Telephone 70332

Privaatlessen — Clublessen

Jess en Afterdinner-dances in Engelsch milieu voor besloten club

Vraagt inlichtingen aan de school s.v.p.

...er le fatal laisser-aller anarchique qui résultait
...respect des droits naturels" de l'indigène. Il
...est suivi une dévastation sans contre-partie"
...Dit — en véél meer van dien aard — behoort
...les observations qui me sont personnelles" (bl.
...die aan het boek een groote aantrekkelijkheid
...Zoo heeft men te lezen wat de schr. zegt
...er het gebrek aan volk (542) en wie van een mooie
...onversierde beschrijving houdt moet lezen „le
...pyage de Fort de Koek à Paja-Koemboeh"; dit is
...ollet op zijn best.

En afbeeldingen allerwege. Het huis van Engga-
(534), naar een model te Leiden, bestaat niet
...er, maar ik meen dat de schrijver zulks ver-
...eldt. Te oordeelen naar de platen die Mentawai
...zien geven, blijft alles daar zooals het was; min-
...is veertig jaar geleden heb ik dezelfde men-
...en omgeving afgebeeld gezien; wat houden
...eilanden zich goed! Trouwens dat geldt ook
...de Bataksche vrouwen, wier portretten on-
...regeld door het boek verspreid liggen; vooral het
...edertje met haar kind, evenals „maitre corbeau
...un arbre perché", schijnt mij een benijdbaar
...geconserveerd relikt.

Ik hoop, dat de lezer nu ongeveer weet hoe ik
...ik over het boek van Collet, en dat hij stevig zal
...houden: Terres et peuples de Sumatra is in
...tdzaak bestemd voor Belgen en Franschen.

JOH. F. SNELLEMAN.

en schipbreukeling op de levenszee

door

J. F. C. NIENHUIS.

Het vertrek van het S.S. „Schouten" naar Sta-
...en Balik Papan is uitgesteld tot morgenmiddag
...uur."

Het was in Maart 1919, dat deze jobstijding, in
...enige hotel dat Bandjermasin rijk was, met
...krijgt op een zwart bord werd geschreven. Voor
...passagiers, die het aanging, beteekende dit één
...langer verblijf in een inrichting, welke vol-
...en beantwoordde aan de beschrijving door Bas
...al 20 jaar geleden, van een Indisch hotel ge-
...en. Het was dan ook een opluchting toen den
...genden dag de „Schouten" inderdaad om 12 uur
...middags onder stoom ging.

Het flinke vaart sneed het schip door het water.
...kronkelende zijrivier van den Soengai Negara,
...araan Bandjermasin is gelegen, biedt geen ge-
...kelijk vaarwater voor zeeschepen. Van de
...nando-brug gezien lijkt het of het schip, bij
...kronkeling van de rivier met een niet te stuiten
...ast, pal op den oever zal loopen. Doch de officie-
...en van de Koninklijke Paketvaart Maatschappij
...staan hun vak. Met groote behendigheid werd
...manoeuvrerd, juist op tijd werd telkens van
...ting veranderd en het roer omgeworpen. Het
...er iets van of de „Schouten" al laveerende de
...er afvoer; de man aan het stuur had zwaar
...gespannen werk.

...en de Soengai Negara eenmaal was bereikt,
...het verder recht toe, recht aan, naar de Java
...De Negara, een van de vele groote rivieren
...het waterrijke Borneo, is bij zijne uitmonding
...breed, dat aan den eenen oever staande, de
...ere oever met het bloote oog nauwelijks zicht-
...is.

...gezagvoerder van de „Schouten" behoefde
...oepig aan de vaart van zijn schip geen bij-
...ere aandacht meer te schenken. Het was nu
...den stuurman van de wacht best toever-
...d. Hij ging de commandobrug af, om op het
...en kijkje te nemen.

Het schip was méér dan vol, vooral het aantal
...passagiers was bijzonder groot. De meeste
...passagiers waren bestemd voor Balik Papan, een
...die de laatste jaren door de olie-ontginning
...hooge vlucht had genomen.

Onder de dekpasagiers voor Balik Papan bevond
zich ook een Europeaan, die door de politie van
Bandjermasin aan boord was gebracht. De gezag-
voerder was voor dezen man gewaarschuwd, doch
wat hij eigenlijk misdreven had wist men niet. De
politie van Bandjermasin, die hem aan boord had
gebracht, had dit niet verteld en in de drukte van
het vertrek had de gezagvoerder er niet naar ge-
vraagd. Hij droeg een verschoten, kaal gesleten en
geraeld khaki-pak, doch uit zijn houding en wijze
van optreden bleek wel, dat deze aan lager wal
geraakte Europeaan, met zijne bleeke gelaatskleur
en regelmatige trekken, betere dagen gekend had.
Dat was dan ook inderdaad zoo.

Hij behoorde tot een algemeen bekende en zeer
geziene familie, wier leden in het Leger en bij de
Magistratuur hooge betrekkingen bekleedden. Een
misdadiger was hij niet, in de gevangenis had hij
nimmer gezeten, doch hij was een zwakkeling, zon-
der stuur of vastheid. Willoos, met slechte neigin-
gen, waaraan hij toegaf als het hem lustte, ging hij
door het leven. Er was niets met hem te beginnen,
geen hulp of steun kon hem op den duur in het
rechte spoor houden.

Zijn familienaam had hij eenigszins veranderd.
De aanvangsletter, een C, had hij door een K ver-
vangen, wat in de uitspraak geen verschil maakte.
Het laatste gedeelte van zijn dubbelen naam had
hij weggelaten, niemand behoefde te weten, dat hij
het zwarte schaap uit de kudde was.

De gezagvoerder van de „Schouten" zat met het
geval een beetje verlegen. Dat een gewezen Rus-
sische grootvorst als krantenjongen zich in het
gedrang van de Parijsche boulevards kon ophou-
den, zonder de aandacht te trekken of aanstoot te
geven, was denkbaar, doch dat een Hollander van
goede komaf in Nederlandsch-Indië als dekpassa-
gier tusschen Inlandsche en Chinese koelies op
een Paketvaartstoomer zou meereizen, dat was niet
heelemaal in orde. Daartegen kwam niet alleen zijn
gevoelig zeemanshart in opstand, doch sprak ook
onbewust het ouderwetsche hooghouden van het
„prestige" van den blanke tegenover den inlander,
een woordje mee. Wat de man op zijn kerfstok
had, wist hij niet en kon hem voor het oogmerk
ook niet schelen. K. was rustig aan boord gekomen
en had zich ordelijk gedragen. Daar zat hij nu op
het volgepropte dek, dichtbij de verschansing, met
zijn schamele bagage in zijn onmiddellijke nabij-
heid, omringd door kakelende Inlanders en Chine-
zen. Neen, dat ging zoo niet, daar moest iets aan
gedaan worden.

Het duurde niet lang of voor K. was een plaatsje
in de 2de klasse ingeruimd. Met overdreven be-
tuigingen van dankbaarheid overlaadde hij den
gezagvoerder voor deze daad van menscheit.
Hij vertelde, dat het hem niet gelukt was te
Bandjermasin genoeg geld bij elkaar te krijgen om
de passage-kosten 2de klasse naar Balik Papan,
zijn volgende bestemmingsplaats, te betalen. Hij
was van Java gekomen met een groote collectie
liedjes, muziek- en zangnummers, met het doel die
in Zuid-Borneo van de hand te doen. De politie te
Bandjermasin had het hem lastig gemaakt bij zijne
pogingen om aan de woningen van de Europeesche
ingezetenen iets te verkoopen. Veel was hij niet
kwijt geraakt, hoeveel moeite hij ook had gedaan.

De ware toedracht zal echter wel geweest zijn,
dat K. tegenover alleen thuis zijnde dames wat in-
dringerig en vrijpostig was opgetreden en men ten
slotte de hulp van de politie had ingeroepen om
van hem af te komen. Om zeker te zijn, dat hij zou
vertrekken had een Europeesch politieagent hem
naar de boot gebracht.

Onder de passagiers 1ste klasse van het schip
raakte het al vrij spoedig bekend, dat K. als dek-
passagier aan boord was gekomen en met de politie
van Bandjermasin in aanraking was geweest. Er
waren enkele Indische dames, die erg „kassian"
met hem hadden en den hulpvaardigen, goedhar-
tigen gezagvoerder „een schat van een man" von-
den. Sommige mannelijke passagiers uit de 1ste

Haarlem en Omstreken.

Tel. 11290

Bloemenmagazijn

„ANNIE WIGMAN"

Moderne Bloemwerken

Groote
Houtstr. 185

Groote
Houtstr. 185

Haarlem

Fa Th. A. KLINKHAMER

APOTHEKER

KONINGINNEWEG 69, hoek Jordensstraat - HAARLEM

TELEFOON 1596

Allop. en Homoeop. Geneesmiddelen

Verbandstoffen, Specialité's

Bronwateren (Natuurlijk en Kunstmatig)

Zeer spoedige bezorging

VERZENDING NAAR INDIË ONDER GARANTIE

STOEL'S

WONINGBUREAU
BLOEMENDAAL

VRAAGT GRATIS WONINGGIDS EN INLICHTINGEN

GEZ. VAN DEN HAAK

HAARLEM · KINDERHUISVEST 27 · TEL. 10118

OPGERICHT ANNO 1881

FIJNWASSCHERIJ

BEHANDELD:

BOORDEN · OVERHEMDEN

BLOUSES en JAPONNEN

IN ALLE STOFFEN

TAFELGOED en GEHEELE WASSCHEN

E · N · I · A · F · V

EERE DIPLOMA

EERSTE INTERNATIONALE

FOTO-SALON

BATAVIA 1923

7 OCTOBER - 15 OCTOBER

Gehouden door de Eerste Ind-Ind. Amateur Fotografen Vereeniging

van den Heer Aug. Oepkes

Bloemendaal

BATAVIA, October 1923

de Eerste

Staples

Staples

Apotheek M. L. ADEMA

Bezuidenhout 111 - DEN HAAG - Telef. 70366

Allopathische en Homoeopathische Geneesmiddelen
Verbandstoffen en Ziekenvrèpingsartikelen.

MINERALE WATEREN

Binnen- en Buitenlandsche
Geneesmiddelen verkrijgbaar.

TELEFOON 2353 TELEFOON 2353

"GARAGE ARNHEM" Utrechtscheweg 156, ARNHEM

LUXE VERHUURINRICHTING

Electrische Reparatie-inrichting. Levering
van elk merk Auto, Motor of Rijwiel.
Stalling, Boxes, Benzine Pomp, Stock
Goodyear Banden. — Free air station.
J. F. BLOMMESTIJN

TELEFOON 2353 TELEFOON 2353

HOTEL-RUBRIEK

AMERSFOORT

Hotel-Café-Restaurant „Monopole“

Vis à Vis Station - Telef. Interc. 41
Directeur STREEFKERK TEN KLOOSTER, Lid der Ver. „Oost en West“

'S-GRAVENHAGE

Hotel Pension „Insulinde“, Bankapl. 2, Den Haag, Tel. 1486. Dir. bij Schev. B. Str.k. en w.w. op de logeerk.
PENSION „QUIST“, Stadhoudersplein 17-19, Tel. 51523

Hotel Rest. „DUINOORD“, Sweelinckplein, Spec. bezocht d. Ind. Fam. OOSTERWIJK & V. D. LUUK
Huize „Elisabeth“, Valkenboschkade 670 en 672. Familie-Pension voor Dames en Meisjes.

Hotel „Promenade“, Oude Schev. weg 21, Tel. 50454. Prachtige ligging. Matige prijzen.
VILLA GRETHALIA, Pension Stouthamer L. de Colignyplein 14 kamers met volledig pension vanaf f 50.— per maand.

Restaurant RITZER, Parkstraat, Telefoon 13903, Menu f 1.25, Soep, Schotel naar keuze, Pudding.
Pension W. WILLEKE, Lubbekestr. 57-59, Den Haag Fam. Pens. Ref. van voor-aanst. Ind. Fam. voorh.

HAARLEM EN OMSTREKEN.

Pension DEKKER, Parklaan 69, HAARLEM
Bezoekt Hotel Pension Roozendaal, Café Restaur. Tel. 13574 OVERVEEN A. J. V. SCHOOTEN, Eigenaar voorheen Hofmeester der S. M. N.

ROTTERDAM.

BESCHIKBAAR.

BESCHIKBAAR.

Hotel Pension v. d. Laar

GEVERS DEYNOOTWEG 91 TELEFOON 52564

Prachtig en rustig gelegen tegenover het groote badhotel „Kurhaus“, één minuut van het strand en bij de haltes der trams naar Den Haag en Rotterdam.

Stroomend water. Electricisch licht.
Pensionprijs vanaf f 5.— per dag per persoon.
Bij lang verblijf conditiën nader overeen te komen.
Het geheele jaar geopend. Auto-Garage bij het Hotel
Aanbevelend J. J. v. D. LAAR, Eigenaar.

Kasteel „Oud-Wassenaer“

Telefoon Kievit 571

15 minuten per Electr. Tram van Den Haag
Tramhalte Stoeplaan

Het geheele jaar geopend

Alle comfort Matige pension-prijzen

MAISON BLOM

2e Schuytstr. 77-79 - DEN HAAG - Tel. 33703

Het adres voor
Diners aan huis bezorgd

Holl.-Indisch Restaurant „NOBACK“

Sweelinckstraat 158 Telefoon 36257

Tevens uitzending van Holl. en Ind. Diners.

Rijsttafel . . . vanaf f 1.25, f 1.50, f 2.— en hooger.
Holl. Diners . . . vanaf f 0.70, f 0.95, f 1.25 en hooger.

Beleefd aanbevelend, MEVR. NOBACK

Pension Restaurant
Jacob Hopstraat 1 Sweelinckstraat 158

Leden van O. en W., eet steeds

KLINK'S FIJNE BELEGDE

BROODJES } PEKELVLEESCH
ROASTBEEF
HAM, ENZ.

Aanbevelend, W. F. KLINK,
Wagenstraat 109a - Den Haag - Tel. 17811
Wordt ook thuis bezorgd.

Schoen-Magazijn PAANAKKER

Alléén ZOUTMANSTRAAT 43 - Den Haag

TELEFOON 30869

LINNEN- EN TENNISSCHOENEN

klasse dachten er weer anders over, zij noemden het overdreven en ziekelijk om zooveel aandacht aan zulk een vagebond te schenken. Het was toch boter aan de gal gesmeerd.

's Avonds aan tafel werd het geval druk besproken en toen de dames vernamen, dat K. door het rondventen van muziek- en zangstukjes zijn brood trachtte te verdienen, werd het plan geopperd, na afloop van tafel eens in de 2de klasse te gaan kijken naar het moois, dat hij bij zich had. K. werd vooral gewaarschuwd en was met het aangekondigd bezoek zeer vereerd. Hij had zijn koopwaar te voorschijn gehaald en ontving in een rustig hoekje van de 2de klasse het gezelschap met een hoofsheid en zwier, welke met zijn armelijke plunje en triestige omstandigheden weinig in overeenstemming waren. Zijn mond stond geen oogenblik stil, met iets gemaakts in zijn stem ratelde hij maar door. De aardigheden, welke hij er tusschen-door gooide, waren niet alle van het fijnst allooi, al zorgde hij ook binnen de grenzen der betamelijkheid te blijven.

„Gaat gerust uw gang, dames en heeren! Kijk „op uw gemak alles maar eens in, is er iets dat u „aanstaat, zeg het me, dan fluit of neurie ik u het „wijsje wel voor. Ik ben niet goed bij stem van „daag, of beter gezegd, mijn stem is wat achteruit „gegaan den laatsten tijd, anders zou ik u de stuk- „jes kunnen voorzingen.“

„Hier heb ik „Mimi d'amour“, heel lief, kost „maar f 1.50; dat is „C'est l'amour“, gloed nieuw „stukje, voor f 2.—; „Parfait Amour“ bestaat ook, „maar daar kan ik u niet aan helpen. Dan is er „nog mijn eigen moer, maar die telt niet mee, want „die is hertogin!“

In dien trant ging het door, terwijl afwisselend een wijsje werd gefloten of genueurd. Het gezelschap vermaakte zich met den lustigen vagebond en kocht hem verscheidene van zijn liedjes af. Bij elkaar had hij bijna f 10.— verdiend, zijn dag was goed. Er kon een extra potje hier op overschieten. Alle tegenspoed was voorloopig alweer vergeten, onbezorgd ging hij Balik Papan tegemoet. In de „olie“ werden goede zaken gemaakt, hij zou wel door zijn koopwaar heenkomen. Gisteren te Bandjermasin voor hij zich als een bedelaar, thans was hij weer een prins te rijk.

Van Week tot Week.

21-27 APRIL.

Wetenschappelijke expeditie naar Zuid-Sumatra. De Kon. Akademie van Wetenschappen te Amsterdam ontving van iemand die vooralsnog onbekend wenscht te blijven een bedrag van f 30.00.— als bijdrage in de kosten eener Nederlandsche wetenschappelijke expeditie naar Zuid-Sumatra, ter bestudeering der volledige zoneclips van 14 Januari 1926, welke expeditie bij genoemde Akademie in voorbereiding is.

J. van der Weide †. Te Arnhem is op den leeftijd van 75 jaar overleden de heer J. van der Weide, gep. kapitein van het O. I. Leger.

A. F. P. Carstens †. Te Amsterdam is overleden de heer A. F. P. Carstens, gep. majoor van het O. I. Leger.

Gepensionneerd. De kolonel der infanterie van het O. I. leger J. Smits, zal met ingang van 2 Mei den dienst met pensioen verlaten; evenzoo (in begin Augustus) de kolonel inspecteur van de militaire administratie bij het O. I. Leger, W. F. C. Rödlisch.

Jaarmarkten. In Pekalongan wordt van 29 Augustus tot 7 September een jaarmarkt-tentoonstelling gehouden; in Tegal van 3 tot 12 October. (Aneta).

Tarwe van Java. Naar het Haagsche Aneta-kantoor verneemt, is de door den heer Opolsky te Bandoeng aan de N.V. Stoommeelfabriek Holland te Amsterdam gezonden tarwe afkomstig van Poerbasari (Preanger-regentschappen), door deze fabriek tot bloem gemalen. Het hiervan gebakken brood is schitterend.

De Indische begrooting voor 1926. Aneta meldt d.d.

Weltevreden 22 April. Een vergadering ten ter bespreking van de definitieve begrooting een vrijwel kloppende begrooting voor 1926.

Ernstige brand te Makassar. Een goedang van de dels-Compagnie voorheen Dirks en Co. te Makassar, is met 3000 pikols damar verbrand. De bedraagt een ton. (Aneta, 21 April).

Directeur van 's Lands Caoutchoucbedrijven. De A. van Gelder, thans superintendent, is benoemd tot directeur van 's Lands Caoutchouc bedrijven. (Aneta, 21 April).

Ir. M. H. Damme. Bij Kon. Besl. is ir. M. H. Damme oud-hoofd van den dienst der Staatsspoor- en wegen in Ned.-Indië, benoemd tot Directeur-raal der Posterijen en Telegrafie hier te lande, vervangend van den heer W. D. Nolting, aan met ingang van 1 Juni eervol ontslag is veruit die functie.

Lid van den Volksraad. De heer G. J. Zuyderhied, oud-hoofd van den dienst der Staatsspoor- en wegen te Malang is benoemd tot lid van den Volksraad de vacature-Ahn. (Aneta, 27 April).

Gevolg van ongeduldig vuurwerk. Aneta meldt Pekalongan, d.d. 27 April. Ongeduldig vuur veroorzaakte talloze ongelukken. 45 personen moesten zich onder medische behandeling laten brengen. Van acht hunner werden de handen geamputeerd. Een kind is verbrand.

H. J. Kremer †. Te Soest is overleden de heer H. J. Kremer, gep. districtscommissaris in de kolonie Suriname.

De a.s. Sultan van Boeloeang. Het Bat. Nbl. vermeldt dat de zeventienjarige zoon van den overleden Sultan van Boeloeang (Zuid-Oost-Borneo) A. Solaiman, bestemd om zijn vader op te volgen te binnenkort naar Langkat (Sumatra's Oostkust) vertrekken waar hij gedurende eenige jaren vertoeven in het belang van zijn opvoeding.

Fransche belangstelling. Men deelt aan de Java'sche studenten een bezoek aan Indië zal brengen.

Kapitein-luitenant ter zee O. D. T. de Ridder, benoemd voor den dienst in Oost-Indië, is per stoom Prinses Juliana daarheen vertrokken.

De medische Hoogeschool. In verband met de verandering van de medische hoogeschool wordt het Bat. Nbl. verneemt, dit jaar aangevangen de geleidelijke opheffing van de voorbereidende afdelingen der artsen scholen Stovia en Nieuw-Soerabaja, zullen daarom bij den aanvang van het cursusjaar geen leerlingen meer worden aangenomen voor de eerste klasse van bedoelde afdelingen dezer inrichtingen.

W. O. J. Nieuwenkamp. De schilder-teekenaar W. O. J. Nieuwenkamp vertoef momenteel met een studiereis opdracht in Indië; door een groote cultuurneming heeft hij namelijk ontwerpen te maken speciaal betreffende de verschillende volken in de cultures.

Huldiging der Indië-vliegers. Zaterdag 25 April Den Haag de Indië-vliegers en de heer H. J. Houtrust waardig ontvangen; a.s. Zaterdag Rotterdam aan de beurt.

Pest op Java. In de week van 6 tot en met 12 April zijn op Java in totaal 280 gevallen van pest rapporteerd; en in de week van 13 tot en met 19 Maart 272 gevallen.

Een particuliere H. B. S. te Medan. Aneta meldt Medan dat de gouverneur van Sumatra's Oostkust den eersten steen legde van het gebouw voor een particuliere Hoogere Burgerschool aldars, de eerste H. B. S. op Sumatra!

Persoverzicht uit de Indische Bladen

I. UIT DE EUROPEESCHE PERS.

Mr. G. Vissering in Indië. Holland-Indië par. Aneta (Soerabajasch Hbl. 21 Mrt.) had een onderhoud met mr. G. Vissering, president van de Nederlandsche Bank, over diens reis naar Ned.-Indië. Van de reis was eigenlijk Zuid-Afrika, om tezamen met prof. E. W. Kemmerer advies uit te brengen over goudquaestie. Ook Ned.-Indië is daarna bezocht. Indië bestaat — zij het in anderen vorm — hetzelfde probleem als in Zuid-Afrika. Het groote publiek

Pension Mevrouw OP 't HOLT

KRULLELAAN 37 ZEIST.

Munt uit door goede keuken
en billijke prijzen

Wordt door gegoede Indische Familie's aanbevolen.

H. HELMERS

BONISTRAAT 31 TEL. 14844

'S-GRAVENHAGE

In COMESTIBLES
en KOLONIALE WAREN

ONDERLINGE LEVENSVZERZEKERING VAN EIGEN HULP

Hoofdkantoor: 's-GRAVENHAGE, Kortenaerkade 3. Bijkantoor: BATAVIA, Voorrij Zuid.

Gunstige Tarieven en Verzekeringsvoorwaarden.

Vraagt deze tarieven en gij zult Uwe levensverzekering sluiten bij de **O. L. V. E. H.**

zeide mr. V. o.m. — nam eenvoudig aan, dat de Nederlandsche en de Ned.-Indische valuta dezelfde en wel omdat en het goud, en het zilvergeld daar zijn in de beide gebieden. Ook dat is tot op zekere hoogte een misverstand, omdat ook vóór 1914 de wisselkoers bestond van Indië op Amsterdam, zij ook hier evenzeer binnen de perken van de kosten van metaalverzending, omdat vrije verzending hiervan afhankelijk is. Het is van overwegend belang, dat de wisselkoers tusschen Moederland en Koloniën zooveel mogelijk gestabiliseerd worden, hetgeen tegenwoordig vooral ligt op den weg der circulatie-banken, om een geleiding te geven, veel meer nog, dan dit vroeger het geval was. Waar nu in verschillende belangrijke geld-centra ernstige pogingen worden aangewend, tot den werkelijken gouden standaard terug te keeren, ligt het natuurlijk óók op den weg der Nederlandsche en Ned.-Indische circulatie-banken, om ook dit vraagstuk nader overleg te plegen. Ik twijfel ook niet aan, of op den duur zullen de wisselkoers tusschen het Moederland en de Koloniën voldoende beheerscht kunnen worden, zoodat over de goudpariteit gehandhaafd blijft binnen de perken der kosten van specieverzending. De circulatie-banken hebben het natuurlijk niet alleen in haar macht, de toestand te scheppen, of te handhaven; zij kunnen ook geleiding geven en tijdelijk krachtig ingrijpen in de afwijkingen; doch het spreekt wel vanzelf, dat alleen dan blijvend kan worden behaald, indien de omstandigheden daarvoor rijp zijn. Onder deze omstandigheden staat op de eerste plaats het verder op in het oog houden van het gevaar van inflatie, die groote waardeering kan geconstateerd worden, hoe de Regeering krachtig heeft medegewerkt, om inflatiegevaar te bestrijden en ook tot contractie naar schuld te komen. Allengs is dus de toestand geworden voor de circulatie-banken, om gezamenlijk te grijpen, ten einde de finishing touch te kunnen aanbrengen. Toch moet men in het oog blijven houden, dat de Moederlandsche- en de Koloniale valuta verschillende grootheden zijn, die beide onder invloed staan van eigen, machtige factoren, en dus niet kunnen vertooren, uit elkander te loopen. Het is een verstandige samenwerking van de Regeering, de circulatie-banken en van deze laatste weer met andere, particuliere banken, kan in de toekomst ook kracht ontwikkeld worden, om die verschillen zoodanig mogelijk te nivelleren, waardoor in de praktijk, het groote publiek, behoudens kleine verschillen in wisselkoers, de Nederlandsche en de Indische banken weer gelijkwaardig zullen wezen. Voor het publiek ziet het er wel naar uit, dat het gewenscht is, dat Engeland de leiding zou nemen en den grooten stap zou doen, door openlijk te verklaaren dat het streeft naar de hernieuwde toepassing van den gouden standaard. Intusschen kunnen zoolwat Nederland als Ned.-Indië in afwachting van deze groote verandering hun eigen bank- en muntpolitiek op deze voeren, dat zij, praktisch, reeds tot den gouden standaard zullen zijn teruggekeerd, ook al zou daarvan officieel en openlijke aankondiging zijn gebleven. Het doel van mijn reis is dus, ook in Indië deze te bespreken, evenals deze op zoovele internationale conferenties in Europa, gedurende de laatste jaren sprake zijn gebracht. Gelukkig, wat verscheidene landen betreft, met toenemend succes.

Maart is de Holland-Indië-koers op pari genomen. De Sumatra-Post (27 Mrt.) hecht aan dit „ceremonieel van den Indischen gulden in het Moederland” een praktische ook een morele beteekenis. Het is het internationaal verkeer de valuta van een levens is gaan uitdrukken een zeker element van vertrouwen, is het van het grootste belang geworden nationale betaalmiddel op zijn volle kracht zoodanig te handhaven, en zoo dat niet altijd mocht gelukken — en dus het vertrouwen — zoo spoedig mogelijk te doen herstellen. Het is ongetwijfeld de eerste van dezen gouverneur-generaal, dat hij dit heeft door zijn krachtig ingrijpen, ook al moet bekend worden, dat tijdelijk veel achterwege is gebleven, dat ook deze Regeering liever had afgezien van de regeeringspolitiek heeft die van de Java-Bank een sterke stimulans gevormd in de goede zin. Het is dus pari! De Deli Crt. (27 Mrt.) constateert, dat we dit in eersten aanleg voor een deel te danken hebben aan het vastberaden volhouden van onzen landvoogd, die als eerste eisch stelde de staande begroting. Het zetten van de tering naar de oering. Natuurlijk, onze Regeering heeft geluk gehad met de prijzen der groote export-producten hebben

zich zeer gunstig gehandhaafd. Dat bracht arbeid mee en verdiensten en dat verhoogde het effect van de maatregelen, die noodzakelijk waren om dat doel te bereiken. De belastingen brachten meer op, de producten van onze bedrijven, in het bijzonder de tin en de rubber, profiteerden van een zeer gunstige markt en zoodoende werd meer bereikt, en sneller resultaat gekregen dan men anders had mogen verwachten. En nu zal blijken, dat men thans op het gezond gesnoeide hout veel beter vrucht zal krijgen dan anders het geval ware geweest als men het mes niet zoo diep in de wonde had gezet. Reeds blijkt dat er thans veel eerder geld beschikbaar zal zijn voor allerlei productieve maatregelen en werken, dan dat ooit het geval ware geweest als men met minder vastberadenheid en met minder durf en inzicht, het kwaad langer had laten voortwoekeren. De „D. C.” vestigt er voorts de aandacht op dat Ned.-Indië, vergeleken met Holland, er veel gunstiger voor staat en dat de pari-koers, wat dit betreft, geen zuivere afspiegeling is van den werkelijken toestand, voor zover de economische omstandigheden en vooruitzichten daarop invloed doen gelden. In een artikel in het Januari-nummer van het „Tijdschrift der Ned. Mpij. voor Nijverheid en Handel” is dat onlangs scherp en helder belicht. De schrijver van bedoeld artikel zegt het overtuigend juist, dat Nederland voor een goed deel teert op de miljoenen uit Indische ondernemingen; dat, wat er nog voor geld in Nederland wordt uitgegeven, voor een goed deel afkomstig is van de Indische relaties, van de levering van kains en aardewerk, tabak en voedingsmiddelen, waarin Indische miljoenen aan Hollandsch arbeidsloon verwerkt zijn. Nu heeft Nederland ontegenzeggelijk, voor zover het weet te concurreren door prijs en kwaliteit van maaksel, historische rechten op een deel van het Indische weefsel, maar men mag er de gebreken in de eigen huishouding niet door uit het oog verliezen. En waar Indië niet of in die mate onder deze gebreken lijdt, daar is het de vraag of de koers op pari een zuivere afspiegeling is van de financieel-economische omstandigheden in Nederland en Indië. Al zijn wij hier — zoo besluit de „D. C.” — natuurlijk, ruimschoots tevreden met een pari-koers.

De Vennootschapsbelasting 1925.

Ned. Indië zal binnenkort een afzonderlijke winstbelasting krijgen voor Naamloze Vennootschappen, e.w. zoodra het ontwerp „Vennootschapsbelasting 1925” tot wet zal zijn gemaakt. Als regel zal ontegenzeggelijk de nieuwe belasting zwaarder drukken; alleen voor Vennootschappen, welke een bijzondere groote winst maken, zal zij lager zijn dan volgens de oude regeling. Over belastingdruk in elken vorm werd sinds lang geklaagd; 's Lands nooden en behoeften worden niet geringer; de Inlandsche belastingplichtigen — in het algemeen de kleine man — moeten worden verlicht. De Java-Bode (23, 25 en 30 Mrt.) bevat een uitvoerige „Beschouwing van de Practijk” met als opschrift: „Algeheele overeenstemming tusschen handelsgebruik en belastinggrondslag kan niet worden bereikt, maar dit behoort den wetgever er niet van te weerhouden om, voor zover de aard der te regelen belasting het toelaat, die overeenstemming te bevorderen.”

Nieuw leven op Krakatau. Een witte plek op Borneo's kaart. Het onderzoek naar de „orang-pendek”.

De Indische „Telegraaf” (Java-Bode 23 Mrt.) dankt aan Dr. Dammerman, van 't Museum te Buitenzorg, een studie van de biologische veranderingen op Krakatau en Verlaten Eiland. Alle biologen, die na de geweldige vulkanische uitbarstingen (20 Mei—26 Aug. 1883) Krakatau en Verlaten Eiland bezochten, zijn het er over eens, dat op deze twee eilanden niets aan dood en vernietiging is ontkomen. Het eiland Krakatau was wekenlang over zijn geheele oppervlakte een gloeiende vuurpoel en bleef maanden lang een woestijn van stof en asch. Zelfs de koraalriffen aan de kust waren vergaan. In zijn studie beschrijft dr. D. hoe de planten en dieren er terug kwamen. De algemeene conclusie is, dat nieuw land het eerst door gevleugelde dieren bevolkt wordt. Voor de overige is drijfhout het, wel is waar zeldzame, middel van vervoer. De Oceaanstroommen spelen hierbij een grotere rol dan men tot dusverre algemeen aannam. Vroeger meende men uit de aanwezigheid van duizendpooten, arachniden, schaaldieren, mollusken en cardwormen op eilanden het bestaan van een vroegere landverbinding te moeten afleiden, en vele hypothesen over verzonken continenten en vroegere landbruggen berustten op dit zwakke bewijs. Dr. D. noteert, dat onder de nieuw aangekomen dieren ook een aantal archaische soorten is. Hun herkomst is niet bekend, maar dat zij bin-

Bijzondere Verkoop-Tentoonstelling
van Werken van verschillende bekende Meesters
tegen zeer lage prijzen
in de
KUNSTZAAL, ZEESTRAAT 65a
naast Panorama Mesdag
Dagelijks van 10 tot 5 uur Toegang Vrij

ETAGEWONINGEN TE HUUR

van af f 41.— per maand
in Bloemenkwartier te s-Gravenhage. Dagelijks te bevragen: Valkenboschkade 400.
Kantooruren 9—12.30 en 1.30—5 uur.
Telefoon 31069.

Rij-Onderricht
Pensionstallen
Handel in Luxe Paarden
Duinstr. 6 : Tel. 50016
... SCHEVENINGEN ...

VERLOFGANGERS!

Wanneer U zich in Den Haag vestigt, laat dan al uw **Wasch- en Strijkgoed** behandelen bij de
Stoomwasscherij DE KRUYFF,
NOORDERBEEKSTRAAT 82 — TELEF. 36207
Voor het niet wegraken van goed wordt ingestaan.

Stoomververij en Chemische Wasscherij „DUINOORD”.
Begoniastraat 188-190 Telefoon 36048
hoek Goudsbloemlaan
Goederen binnen 4 dagen zonder prijsverhooging thuisbezorgd.

Heerencostumes . . . f 4.—	Wol en Plu. p. □ el f 0.40
Mantelcostumes . . . f 4.—	Handschoenen, per
Jassen, vanaf . . . f 2.75	paar vanaf f 0.20
Mantels f 2.75	Oppersen v. Heeren-
W. Dekens f 1.— en f 1.20	Costuums f 1.50
Gest. Dek. f 1.50 en f 1.75	Idem m. ontvlecken f 2.50
Vitrages . . per □ el f 0.15	Dames-Costuums
Madras. f 0.20	naar grootte

Speciaal in het reinigen van Carrosserie-Bekleding

Melkinrichting
„HET ZUIVELHUIS”
Dagelijksche bezorging door de geheele stad van
Melk en alle Zuivelproducten.
Scherp concurrerende prijzen.
Adres: Westerbauwstraat 26-28 - Telefoon 33512

Magazijn van
Heerenhoeden en Pelterijen
EDUARD PELGER
Prinsestraat 35 - Den Haag
Telefoon 13902

PART DE LA FEMME
RIJSWIJK (Z.-H.)
Batikken op alle stoffen
Fluweel brandschilderen
Schabloneeren op alle stoffen
OOK NAAR SPECIALE PATRONEN

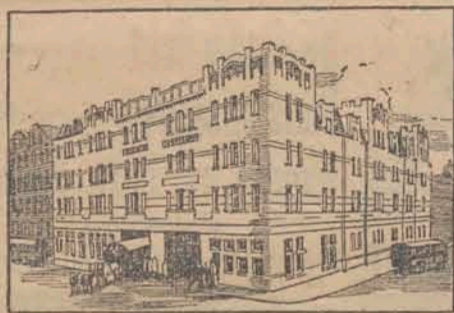
Voor Hondenartikelen :
Krachtvoeder, Dogcakes, Hokken,
Manden, Stoelen, Halsbanden,
Lijnen, Transporthokken, enz.
IS HET ADRES :
P. H. VERSEVELDT
Fred. Hendriklaan 204 - 's-Gravenhage - Tel. 53384
(Voortzetting der zaken v. d. Fa PETERS & Co., Parkstr. 97)

Nederlandsche Kroon RIJWIELEN

F. P. JANSEN - Wassenaar
TELEFOON KIEVIET 562.

KONINKLIJKE MEUBELTRANSPORT-MIJ.
DE GRUIJTER & Co.
DEN HAAG
AMSTERDAM :: ARNHEM

Bergplaatsen voor Inboedels
:: Bewaring bagage ::
voor repatrieerenden
OVERZEE-TRANSPORTEN

UIT DE VERTE

stelt de Radio U in staat de Savoy-Havanah Band te Londen te hooren

VAN DICHTBIJ

kunt U echter de RUSSIAN NORTH STAR hooren in het PALAIS DE DANSE Bezuidenhout II - Den Haag Orchestre the Russian North Star Jasz Band. Dir. GEORGE NANCKCHOUNIAN.

Elken Zaterdag en Zondag Matinée v. 3.30 tot 5.30 u.

H. ISERIEF & ZONEN

Plein h. Korte Poelen 1 - 's-Gravenhage - Tel. 10299

Specialiteit wollen en katoenen Tricotondergoederen
Kousen, Handschoenen, Onderjurken enz.

Dr. RASUREL Wollen Onderkleeding

van Natuurwol met
Turfvezels voor Heeren, Dames en Kinderen

E. J. VAN WESSEL

FREDERIK HENDRIKLAAN 68-70

VLEESCHHOUWERIJ

RUND-, KALFS-, VARKENS- EN LAMSVLEESCH

FABRIEK VAN TOEBEREIDE WORST- EN VLEESCHWAREN. UITSLUITEND 1e KWALITEIT INLANDSCH VLEESCH

Prijscouranten worden op aanvraag gaarne toegezonden.
Dagelijksche bezorging in Den Haag en Omstreken.
Prompte en vlugge bediening.

TELEF. 53634 (3 lijnen) - DEN HAAG.

Bij STEVENS & CO's EFFECTENKANTOOR

REGENTESSEPLEIN 24 DEN HAAG TEL. 34210-34211

Speculeert men alle fondsen met

10 % SURPLUS

OPGERICHT 1918

zonder verplichte bijstorting

nen een halve eeuw al verschenen zijn, is een waarschuwing voor het toeschrijven van al te grooten ouderdom aan een eiland, waar men ze mocht aantreffen. Dr. D. bespreekt ook de mogelijkheid van het nagaan van de ontwikkeling van nieuwe soorten op Krakatau. Hij geeft toe, dat de tijd te kort is en dat men moeilijk definitieve resultaten kan verwachten. De omstandigheden zijn echter gunstig. De omgeving is nieuw en laat ten minste voor de nieuwgekomen dieren plaats voor snelle vermenigvuldiging en selectie van alle gunstige variaties, die zich mochten voordoen. Als Krakatau onbewoond blijft, moeten de huisratten bijv., heel andere omstandigheden vinden, dan die waaraan zij gewoon waren. Zullen zij nu tot een vroeger wild type terugkeeren of een nieuwe variëteit, een beginnende soort ontwikkelen? Bij enkele insecten vallen reeds nieuwe soort-onderscheidingen te constateeren.

Anela (De Locomotief 17 Mrt.) vernam nadere bijzonderheden omtrent de plannen van een topografische en natuurwetenschappelijke exploratie van het onbekende gebied in Midden-Oost-Borneo, welke thans een vasten vorm hebben aangenomen. Naast het in kaart brengen van het geheele gebied zal het onderzoek omvatten de geologische, mineralogische opname van het gebied, het onderzoek naar de flora en fauna en naar de economische mogelijkheden. Van het aller-grootste belang acht men het geologisch onderzoek dezer streken, met het oog op de mogelijkheid van het aanwezig zijn van exploitabele hoeveelheden mineralen, waar men in dit gebied van alles kan verwachten. Het hoofd van den Oudheidkundigen Dienst wees op de mogelijke aanwezigheid van Hindoe- en andere oudheden, en verzocht daarop te willen letten. Hindoe-oudheden zijn gevonden tot aan de Boven-Telen. De kapitein D. W. Buys, thans gedetacheerd bij de triangulatie-brigade van den Topografischen Dienst, zal als topograaf, tevens leider der expeditie optreden, iemand van jarenlange rimboe-ervaring, in het bijzonder van Borneo.

Naar het „Nieuws v. d. Dag“ (Deli Crt 24 Mrt.) vernemen, werd door kapitein Bor, divisie Cdt. der gewapende politie, — die belast is met de voorbereiding van de expeditie in West-Palembang voor onderzoek naar de z.g. „Orang pendek“ of „sedapak“, — in den loop van zijn eersten tocht (19 Jan.—5 Febr.) op drie verschillende plaatsen een spoor gevonden van het gezochte, geheimzinnige wezen, welke drie sporen onderling overeenstemmen, doch afwijken van het spoor, dat bij Aer Teman gevonden is en aan dr. Dammerman in „De Tropische Natuur“ aanleiding gaf om te veronderstellen met een beren-spoor te doen te hebben. Het schijnt — meldt kap. Bor — dat de heer Fischer, (administrateur van het erfpachtsperceel „Poeloe Rimau“, en een der deelnemers aan de expeditie), gelijk heeft met zijn bewering over het uitsluitend voorkomen van de sedapak in nipah-boschen.

Batavia hoort Londen. Broadcasting voor Indië.

De heer Maertens te Weltevreden heeft in den nacht van 16 Maart, omstreeks 2 uur, verschillende stations in Europa gehoord. Dat, wat hij met zekerheid kon thuisbrengen, was het Londensche 2 L.O. De situatie van zijn toestel was aldus: Vierlamps toestel, 1 maal hoogfrequent (tuned anode), detector, 2 maal laagfrequent, met schakelaars om een willekeurig aantal lampen in te schakelen. Hij gebruikte voorts een lage tweedraads-antenne, van een lengte van ongeveer 33 meter. De golfteugel was 365 meter. De Locomotief (16 Mrt.) acht deze ontvangst zeker wel een felicitatie waard. Het succes van den heer Maertens — hij heeft dit toestel zelf vervaardigd — zal ongetwijfeld een spoorslag voor vele andere amateurs zijn, te trachten hetzelfde resultaat te bereiken.

Er is reeds meermalen een pleidooi gevoerd om ook Indië op de een of andere wijze de zegeningen van het broadcasten deelachtig te doen worden; het Bataviaasch Nwsbl. (20 Mrt.) weet dat er ook plannen in deze richting bestaan, die reeds in een vrij ver gevorderd stadium verkeerden en door de betrokken regeringsautoriteiten worden bestudeerd. Het gaat met de afhandeling van dit vraagstuk langzaam. Het „B. N.“ noemt hetgeen broadcast wordt, wel het meest belangrijke. Het komt hierbij niet aan op de kwantiteit van wat te hooren wordt gegeven, doch veelmeer op de kwaliteit. Een maatschappij, die in Ned-Indië concessie voor broadcasten zou krijgen, zou geen grammofoonmuziek of voordrachten van een of anderen vierde-rangs kracht moeten geven! Hier moet vanzelf spre-

kend het voorbeeld van Nederland gevolgd worden waar de Nederlandsche Seintostellenfabriek een ciale overeenkomst heeft gesloten met Willem Meberg. In Engeland is het broadcastingvraagstuk schitterende wijze opgelost, terwijl — dichter in buurt — de Singapore-Broadcasting-Cy op praktische wijze werkt. Daar worden, naar bekend is, vergoeden tot het ontvangen van broadcast nieuws op vraag uitgereikt, waarvoor 20 \$ betaald moeten worden. Hiervan komen 2 \$ ten bate van het gouvernement, de rest gaat naar de evengenoemde maatschappij. Het systeem is ongetwijfeld juist te achten, daar de schappij uit den aard der zaak, tegenover grootkosten komt te staan. Voor de regering is het belangrijk om door dit vergunningssysteem controle oefenen op de houders door vergunningen, afgeden nog van het feit, dat het haar bij handhaving het luisterverbod, altijd vrij staat een aangevraagd vergunning te weigeren, bijv. aan lieden, wier tieke bedrijvigheid niet te vertrouwen is. Invo van broadcasting voor Indië moet onafwijsbare geacht worden, doch wanneer dit geschiedt moet gedachte zelfs aan mislukking uitgesloten zijn!

II. UIT DE INLANDSCHE PERS.

Het jaar 1924.

I.

Het jaar 1924, zoo schrijft „Djawaka“ in de „S. Tomo“ van 31 December 1924, doet, wat de plaats had hebbende gebeurtenissen betreft, zeker niet voor die in het jaar 1923.

Hetgeen in Indië op politiek gebied is geschiedt opzichte van de groep der inheemsche volksleden wordt natuurlijk niet vergeten, terwijl verder de merking wordt gemaakt, dat de verkiezingen van leden van den Volksraad hebben aangewezen, dat linksche partij steeds aan den verliezenden kant niet, zooals men algemeen zegt, tengevolge van de brekkige organisatie, dan wel tengevolge van het brekkige verkiezingstelsel.

Aangezien de Volksraad onder rechtschen invloed staat, dragen de genomen beslissingen ook het ter daarvan, zooals het laatst is gebleken bij de neming van de vlootwet, welke maatregel niet in eenstemming is met de wenschen der Indische groepen.

Gelukkig voor deze groepen is, zegt de schrijver, dat de eindbeslissing aan de Staten-Generaal en opperbestuur is voorbehouden.

De Indische Regeering heeft hare inzichten bevestigd gemaakt ten aanzien van de volksverenigingen, ook ten aanzien van de vereeniging „Boedi Oetomo“ en hare leden hebben die inzichten over het algemeen met vreugde begroet, toen plotseling de actie van de drukking begon tegen de Indische communistische partij.

Behalve het straffen van de leiders der partij, die die actie zich ook tegen communistische gouvernementsonderwijzers, met het doel hen van de verrijderd te houden.

En dit gold zowel Europeesche als inheemsche onderwijzers, die, tengevolge van dien maatregel, schade leden.

Of dat optreden heeft geleid tot het succes, hoewel men er van verwachtte, daarin heeft de verslaggever geen vertrouwen.

De wederzijdsche officieele bezoeken van de gouverneur-Generaals der Philippijnen en van Nederland hebben de aandacht van de Ned-Indische bevolking getrokken.

De gedachtenwisseling dier 2 hooge autoriteiten hield zonder twijfel verband met de wijze, waarop het best het bestaande gezag in de overzeesche gewesten kon worden gehandhaafd.

Het Tangerang-drama, de Rantjaek-sabotage en vele andere zaken meer, welke het bewijs leveren van de stemming, die er tusschen bestuurders en bestuurdenden heerscht, leven in de herinnering van het volk voort.

De wijze van behandeling der strafzaak van de Nederlandsche vrouw Nji Anah, die ter dood veroordeeld was en daarna werd vrijgesproken en van rechtswege volgving werd ontslagen, toont aan hoe de Indische politie zaken onderzoekt, welke met Nederlanders betrekking staan en hoe de rechter eene beslissing neemt in aangelegenheden, welke voor de Nederlanders hinderlijk zijn.

Comestibles- en Delicatessenhandel JACQUES PIJL, Cuisinier

BLOEMENDAAL

Bloemendaalsche Straatweg 28-30 Telef. 22262
Zijlweg 22 OVERVEEN Telefoon 2095

Het beste adres

voor de levering van Koloniale Waren
en Comestibles is

P. VROLIJK, Haagschestr. 1

Telefoon 52159

THUISBEZORGING ZONDER PRIJSVERHOOGING

ZOUTMANSTRAAT 42 **DE RENTEKAS** 's-GRAVENHAGE

Effecten - Coupons - Rekening-Courant

Spaarkas renteverg. 4 pCt. Safe-Inrichting

evens bevestigt die wijze van behandeling de mee-
 van zoovelen, dat het wenschelijk is de doodstraf
 het Indisch strafwetboek weg te nemen.
 In verband hiermede verklaart de verslaggever, dat
 de groote vreugde de opening der Rechtshoogeschool
 Batavia door alle volksgroepen in Ned.-Indië is be-
 waard, waardoor de kans is vergroot, dat ook eenmaal
 personen uit de inheemsche bevolking de Inlandsche
 banken zullen voorzitten en aan de behandeling
 zaken leiding zullen kunnen geven.
 Alleen is het te betreuren dat zoo weinig Indone-
 sers van die hooge onderwijsinstelling gebruik ma-
 ken, hoogstwaarschijnlijk tengevolge van de bezwaren,
 welke daaraan verbonden zijn.
 In het jaar 1924 bleef Ned.-Indië niet gespaard van
 rampen, als overstromingen en stormen en
 niet het minst de aardbeving te Wonosobo, wel-
 zulk een ernstig karakter heeft gedragen.

Wanneer de menschen beweren en klagen over de
 bestaande onzekere wereldtoestanden, dan heb-
 ben zij geen ongelijk.

De leider der fascistten wist in het parlement van
 eene overwinning te behalen, terwijl een socia-
 listisch parlementslid werd vermoord, welk feit meer
 op het doorvoeren van eigen wil dan op het be-
 houden van rechtvaardigheid.

De dienstengevolge in het leven geroepen tegenactie
 de zijde der communisten en socialistten, kan in
 jaar 1925 veel verandering brengen.

In het afgelopen jaar 1924 werd van de volksbewe-
 in Engelsch-Voor-Indië minder gehoord dan in
 jaar 1923, vermoedelijk omdat de volksleiders ver-
 wonden op de politiek van de labourpartij in Eng-
 land, welke echter slechts korten tijd heeft geduurd.

Hans luiden de berichten dat Mohandas Ghandi er
 toe neigt om in samenwerking met den leider
 Swajaristen, Mr. Das, eene nieuwe actie te begin-
 nen dat het volk, nu eene conservatieve regering
 Engeland is opgetreden, in hare vroegere houding
 volhardden.

Volgens de telegrafische berichten is Mohandas
 Ghandi reeds in eene groote vergadering van nation-
 alisten opgetreden.
 Het Engelsch Bestuur heeft geen bevelen van ver-
 geven, doch stelde tal van leiders in hechtenis.
 (Wordt vervolgd.)

zij door den opschik trachten te behagen en de aan-
 dacht te trekken.

Voor de vrouwen acht de schrijfster die zucht naar
 opschik een groot gevaar, niet alleen uit een finan-
 cieel oogpunt voor de echtgenooten en ouders, doch
 ook voor de vrouwen zelve, die de beschaving uit het
 oog verliezen en zich blootstellen aan verleidende
 praatjes van anderen, dan wel aan het gevaar van het
 slachtoffer te worden van roofzuchtige personen.

Daarbij komt nog, dat zij, behalve in conflict met
 de echtgenooten, een slecht voorbeeld zijn voor an-
 dere vrouwen, die, teneinde eene vrouw van maats-
 chappelijke welstand te willen schijnen, vele goe-
 deren en bezittingen verkoopen, ten einde aan die
 neiging tot opschik te voldoen.

Uit die zucht naar opschik spruiten tal van verkeerde
 en onbehoorlijke gedachten voort, die of tot
 groote moeilijkheden leiden of maken dat de vrouw
 haar eigen weg gaat.

Het groot aantal twisten in de gezinnen, gevolgd
 door echtscheidingen, wordt daardoor verklaard.

Na een tweetal voorbeelden te hebben vermeld van
 moeielijkheden van vrouwen, die, door opzichtige kleeder-
 dracht, de aandacht van roofzuchtige mannen hadden
 getrokken en waarvan één in den spoorrein plaats
 had, stelt zij de vragen of de zucht naar opschik van
 de vrouwen in de toekomst zal blijven, ook wanneer
 eene verhoogde intellectuele ontwikkeling zal zijn
 bijgebracht, of de verbeterde opleiding de waarde
 van de metalen goud en zilver en van de preciosa's
 zal doen dalen en of eene eenvoudige kleedij van
 vrouwen in staat zal zijn die goederen onwaardevol
 te maken.

De beantwoording dier vragen op kalme wijze en
 na kennismaking van het bovenstaande, laat de mede-
 werkster gaarne aan de lezers van haar artikel over.

Oost- en West-Ind. Literatuur-Overzicht.

Toelating en vestiging in Ned.-Indië.

Als uitgave van het Bureau voor de Volkslectuur te
 Weltevreden is verschenen: Handleiding betreffende de
 toelating en vestiging van Nederlanders en Vreemde
 Oosterlingen in Ned.-Indië.

Dit is een der handleidingen, in de eerste plaats ten
 dienst van de Inlandsche Bestuursambtenaren, bij de
 toepassing van de Toelatings-ordonnantie, bijgewerkt tot
 en met 1924. Links en rechts worden de artikelen be-
 handeld en uitgelegd in het Nederlandsch en Maleisch.
 Het boekje is gelijk de andere door genoemd Bureau uit-
 gegeven handleidingen der verschillende ordonnanties,
 van groot gemak bij de toepassing der verschillende
 daarop betrekking hebbende bepalingen.

De Anophelinen van Ned.-Indië.

De Burgerlijke Geneeskundige Dienst heeft een door
 Ernst Rodenwaldt samengestelde kaart en determineer-
 tabel van de anophelinen van Ned. Oost-Indië uitgegeven,
 de kaart op linnen geplakt en in étui te bewaren. Het is
 wetenschappelijk gesproken niet de bedoeling deze pla-
 ten en tabel in de plaats te stellen van Swellengrebel's
 boek „De anophelinen in Ned. Oost-Indië“.

De uitgave wil slechts de gouvernementsartsen in staat
 stellen op eenvoudige wijze de door hen gevangen mus-
 kieten te determ. eren, zoodat zij bijv. op een dienst-
 reis snel een overz. kunnen krijgen van de muskieten-
 fauna in het door hen bereide gebied.

Over het vangen en verzenden van muskieten zijn nog
 uitvoerige inlichtingen aan de uitgave toegevoegd.

Het Tooneel in Ned.-Indië.

In het Februari-nummer van het door Chr. van Meete-
 ren geredigeerde tijdschrift Het Tooneel in N.I., be-
 schrijft de redactrice Hans van de Wall, als auteur,
 regisseur en acteur, van wien op de voorzijde een portret
 geplaatst is.

De Ned.-Indische Politiegeds.

Uit den inhoud van het Maart-Nr.: Schets over het
 ontstaan en de ontwikkeling van ons strafrecht. — Van
 commissaris van politie tot gewestelijk leider der veld-
 politie. — De feesten der Sragengsche veldpolitie. —
 Miscellanea over gerechtelijk-geneeskundig onderzoek,
 voornamelijk in Nederl.-Indië (VI): wanneer moet ge-
 rechtelijke lijkschouwing worden verricht?

Oedaya (Opgang).

Inhoud van het April-Nr. Titelplaat: Natte sawah-
 velden op Java. — Nederland en Indonesië. Rede op den
 Stamdag van het Alg. Nederl. Verbond den 27en Maart
 uitgesproken door Rn. Ms. Noto Soeroto. — Historisch

n.v. J. v. VUUREN'S HANDEL-MP
 BRANDSTOFFENHANDEL

DENNEWEG 67a

DEN HAAG

TELEPHOON

14427

Wensch gij te ontvangen te kwaliteit
 brandstoffen, tegen billijken prijs en
 gegarandeerde maat bel dan op 14427.

NEDERLANDSCHE
 HANDEL - MAATSCHAPPIJ

Gestort Kapitaal / 80,000,000.-
 Statuair Reserve - 20,045,032.-
 Buitengewone Reserve - 22,660,000.-

Hoofdkantoor: AMSTERDAM.

Agentschappen te ROTTERDAM en 's-GRAVENHAGE.

Vestigingen in Nederlandsch-Indië,
 Straits-Settlements, Britsch-Indië, China en Japan.

In- en Verkoop van Wissels en Telegrafische Transferten
 Incasseeringen en Financieringen.

Schriftelijke en Telegrafische Credieten.

Reiscredietbrieven.

Deposito's.

Rekeningen-Courant.

Administratie van Effecten en alle andere Bankzaken

DE BAS & Co., Bankiers
 HEERENGRAGHT 17 - 'S-GRAVENHAGE

BELASTEN ZICH MET ALLE BANKZAKEN

:: Safe-Inrichting ::

Wanneer U

PERIODIEKEN

wilt uitgeven, wend U dan
 tot ons. Wij zijn daarvoor
 speciaal ingericht en kunnen
 derhalve voor

goede en tijdige aflevering

zorg dragen. Desgewenscht
 verzorgen wij voor U de

Administratie en Expeditie

Onze rotatiepersen staan ge-
 reed voor uw **grote op-
 lagen**, onze prima snelpersen
 voor die tijdschriften, waarbij
 het vooral op **kunstdruk**
 aankomt

N.V. Drukkerij Ten Hagen
 Nobelstr. 20, Den Haag, Tel. 11987*

III. UIT DE CHINEESCHE PERS.

Een vrouwenstem.

In de „Sinar-Sumatra“ van 27 December 1924, wijst
 medewerkster van dat Nieuwsblad, op het feit, dat
 in hare artikelen reeds zoo herhaalde malen de
 aandacht van de lezers heeft gevraagd, voor de be-
 haren stand in den weg staan.
 Zij deed dat in de verwachting dat hare beshou-
 den van waarde zouden zijn voor de lezers en
 de veronderstelling dat deze daarvan ook partij
 wisten te trekken.

Zij wil om die reden hare mededeelingen in het
 1925 voorzetten en thans onder de oogen zien
 varen, welke de Chinese vrouwen in de Chi-
 nese samenleving bedreigen en in de eerste plaats
 van die vrouwen, die geboren zijn, van
 werkelijk leven weinig of niets begrijpen en niet
 dat niet het goede doch wel het slechte in de
 menselijke samenleving op den voorgrond treedt.

De lezer kan dat dagelijks waarnemen, terwijl
 schrijfster zelfs de bewering durft volhouden dat
 de 10 dagelijksche gebeurtenissen er zeker 8 zijn,
 het gevolg zijn van misteiding en van tal van
 slechte menselijke neigingen, welke de vrou-
 den bedreigen, niet alleen op fysiek doch ook op
 geestelijk gebied.

De toelichting van die bewering haalt zij als voor-
 beeld aan de „mode“, meer in het bijzonder ten aan-
 van de vrouwenkleeding, welke zucht der vrou-
 den — zooals men zoo dikwijls hoort zeggen — de
 menscheit geheel en al beheerscht.

De lezer en al onjuist is dit zeker niet, want het be-
 denken van fraaie kleedij, preciosa's en tal van andere
 goederen, die het lichaam kunnen verfraaien, nemen dik-
 wijls al haar denken in beslag, niet alleen in de stad
 en in het dorp, doch ook in huis en zelfs in de hut op
 het veld en in het bosch.

De lezer kan men dit waarnemen op
 plaatsen, waar vele vrouwen te zamen komen en waar

FIRMA H. MOLIER
 BOEKBINDERIJ EN
 LINIËRINRICHTING
 HOUTMARKT 28-30
 's-GRAVENHAGE TELEF. 10704

GELD.
ROTTERDAMSCH CREDIETBANK
 Corn. Speelmanstraat 7 - DEN HAAG - Tel. 71359
 Kapitaal beschikbaar voor den Handel en particulieren,
 2e hypotheek met borg, ambtenaren ook zonder borg.
 6 pCt. rente en 2 pCt. administratie. Geen nieuwe
 levensverzekering vereischt. Indische verlofgangers met
 2 borgen; kunnen ook verlofg. zijn. Postz. v. antw. insl.
 Soliede tusschenpersonen gevraagd.

Maison ELEGANTE

Dameskleding

CHIQUE Coupe
APARTE Modellen
NOUVEAUTÉ's
voor de billijkste
prijzen

OOK MODERNISEEREN

Celebesstraat 32 - DEN HAAG - Tel. 13885

BURGERS' FOTOHANDEL

STEENSTRAAT 84 .'. ARNHEM.

EN GROS EN DETAIL

Tropencamera's, 9 x 12, dubbelbodern uittrek, voor platen en filmpacks, hoogfijn gepolijst, zwaar koper beslag, geel leder balg, koperen chassis in étui, dubbel anastigmat, f:4.5 in compur ad f 85.- per stuk.

Prima metalen Tropencamera's, 9 x 12, dubbel bodern uittrek, voor platen en filmpacks, dubbel anastigmat, f:5.4 met 3 chassis in etui ad f 45.- per stuk.

Metalen Tropencamera's, 9 x 12, tandradinstelling E. R. applanat f:7.2 ad f 17.50 per stuk.

Prima Klapcamera's, 9 x 12, met 2 chassis, applanat f:8 ad f 9.75 per stuk.

Filmpack Chassis, 9 x 12, ad f 1.60 per stuk.

Cassetten, 9 x 12, ad 55 cts. per stuk.

Automatische Ontspanner voor moment ad f 3.25 p. st.

Automatische Ontspanner voor tijd en moment f 6.- p. st.

Metaal Statieven, 4-deelig, f 3.50 per stuk, 5-deelig f 4.50 per stuk, 7-deelig f 5.75 per stuk. alle prima koper.

Ledertassen, 9 x 12, krokodilpersing, fluweel gevoerd, ad f 5.25 per stuk.

Verder AGFA Filmpacks en Rollfilms, etc.

Condities: 1/2 bij bestelling, 1/2 onder rembours.

Verpakking 3 pCt. der factuurwaarde.

Bij Engrosafname reductie.

Vraagt Uwen leverancier

LEVENS MIDDELEN

VAN

J. A. STAM

AMSTERDAM (Holland).

Speciaal in Vries- en Koelkamer-Artikelen.

Export naar Oost- en West-Indië.

NIJMEGEN

NIJMEEGSCHE IJZERHANDEL

Molenstraat 79-81 Broerstraat 16.

Het meest gesorteerd en goedkoopste adres voor Huishoudelijke artikelen, Gereedschappen, enz.

Vraagt prijzen s. v. p.

Verzending naar Oost- en West-Indië onder garantie.

H. J. C. TER HORST

v. h. N. V. PROVINCIALE IJZERHANDEL

MOLENSTRAAT 126, Tel. No. 1835 NIJMEGEN.

SPECIAAL ADRES voor

complete Reuken-Inrichtingen

Ringers Bonbons

1ste klasse Ned. Fabrikaat RINGERS - Rotterdam Alkmaar

overzicht van het ontstaan en de ontwikkeling van „Mardi-Poerno" (vereniging welke streeft naar het bevorderen van landbouw, veeteelt, industrie, visscherij, enz.), samengesteld door haar Bestuur (met portretten). — Indrukken van de Buitengewesten, Medan—Deli, door H. F. Tillema, (met ill.). — Opleiding van gedipl. kraamverzorgers (moderne bakers), door Dr. F. W. van Haef-ten. — Maleisch gedeelte: Mas Ismail Mangoenprawira † (met portret). — Toean Th. F. A. Delprat, oleh J. F. L. de Balbian Verster (met portret).

Algemeen Landbouwweekblad voor Ned.-Indië.

Hoofdzakelijke inhoud van No. 38 (21 Maart '25). De Rosellevezel, haar cultuur en hare mogelijkheden voor Ned.-Indië, door G. F. van der Meulen. — Overzicht van de werkzaamheden van het Malangsche Proefstation in 1924 (vervolg), door Dr. A. J. Uitée. — Veneerhout en triplexkisten, door F. Kaumans. — Sprokkelingen uit de buitenlandse pers. — De Mimosa pudica, een ge-vaar voor de rubbercultuur, door Tani.

Zending- en Missie-periodieken.

De Katholieke Missiën. April '25. Over de Dajaks, door P. Jucundus. — 'n Dag om grijs te worden, door Pr. J. Schmidt, oud-missionaris van Nieuw-Guinea. Annalen Missiehuis Tilburg. April 1925. Eerste begin van den R.K. godsdienst op de Kei-eilanden, door J. v. d. Bergh. — Radja Ohoiwoeoe. Een stuk Keieische vaderlandsche geschiedenis, door E. Cappers. — Heidensche priesters op Selebes, door H. Croonen. — Berichte der Rheinischen Missions-Gesellschaft. 1925, No. 4. Die dankbaren Dajak! Eind-rukke bei Abschiedsbesuchen eines rheinischen Mis-sionars!

St. Claverbond. Mei 1925. Het een en ander over den Javanen en zijn godsdienst (vervolg), door A. Soegija S.J. — Mohammed. Een kijkje in zijn leven (vervolg), door G. Vriens S.J.

Mededeelingen. Tijdschr. voor Zen-dingswetenschap. Deel 69, 1e Stuk. Van heiden tot christen, door Dr. A. C. Kruyt. V. Het zondebesef bij de Toradja's. — Overzicht van het Zendingwerk (Oct. 1924), door J. Rauws. — Een boek over het zieleleven van den natuurmensch, door H. Kluin. — Beletselen bij heidenen en mohammedanen om tot den christelijken godsdienst over te gaan, door A. J. Bliëk.

De Timor-Bode. Maart 1925. Schetsen van Kapan, door P. Middelkoop. XII. Kolbano. — Uit de portefeuille, door Krayer van Aalst (slot).

De Macedoniër. April 1925. Arbeidsgelegenheden, door D. K. Wielenga. — Wat nu? (Artikel 123 van het Regeeringsreglement), door P. Bergmeijer. — De school of Orientalstudies, door F. L. Bakker.

De Banier. 6 Maart 1925. De Zending der Indische Kerk. — Centraal Comité voor de Zending der Indische Kerk te Batavia. — Nr. van 13 Maart: De nieuwe Pro-Testantsche Kerk te Bandoeng. — Communisme en on-derwijs, door J. H. Hemmers.

Het recht tot wonen in Ned.-Indië.

Bij C. N. Teulings te 's-Hertogenbosch is verschenen het reeds in het vorig Kol. Weekbl. (rubr. Van week tot week) genoemde Acad. proefschr. van den heer W. Brox. Het behandelde onderwerp heeft betrekking op het recht tot wonen en reizen in Ned.-Indië. Onder het recht tot wonen verstaat schr. de bevoegdheid die, ten aanzien van het wonen, hij heeft (1e.) die sinds zijn geboorte wettiglijk in Indië verblijft, (2e.) die in het bezit is van een vergunning tot verblijf, vesting of inwoning, of (3e.) die, hoewel van elders gekomen, een dergelijke vergunning niet noodig heeft. Buiten beschouwing liet schr. hetgeen bepaald is omtrent toelating en vestiging zelf, verder wat voorgeschreven werd omtrent de zgn. exorbitante rechten en voorts hetgeen betrekking heeft op artikel 123 van het Reg. Regl., handelend over toelating enz. van zendelingen en missionarissen in N.-I.

Schr. verdeelt de stof in drie tijdvakken, het eerste loopende van 1816 (toen Indië onder Nederl. bewind terugkeerde) tot 1855; het tweede eindigt met het jaar 1900, wanneer onder de Chinezen een sterk streven naar voren komt om vrijheid van verblijf en beweging te verkrijgen; het derde gaat tot heden. Telkens zijn het recht tot wonen en het recht tot reizen afzonderlijk behandeld, waarbij onderscheid werd gemaakt tusschen rechtstreeks bestuurd en zelfbestuursgebied.

Een lijst van gebruikte afkortingen, een opgave van de aangehaalde voorschriften in Staats- en bijbladen, een klapper en een schematisch overzicht van den tegenwoordigen toestand besluiten het omvangrijke geschrift.

De Indische Mercur.

No. 17 (24 April '25). Onderzoekingen over de slijm-

Het van OUDS BEKENDE en SOLIDE ADRES

voor het betere genre LINGERIES, KOUSEN TRICOTGOEDEREN en CONFECTIE is

N.V. Manufacturen Magaz. „HET ANKER"

Veenestr. 49, Tel. 12491, Heulstr. 27, Tel. 14107, 's-GRAVENHAGE

BILLIJKE PRIJZEN. :: :: BILLIJKE PRIJZEN

ziekte en eenige andere ziekten van de Deli-tabak, door Dr. C. J. van Hall. — Die Kultur der Oelpalme, door Dr. E. Fickendey, besproken door Prof. Dr. P. van Ro- burgh. — De zetel van het nieuwe Ned.-Ind. Landbouw Syndicaat. — De uitvoerhandel van Java en Madoera durende 1922, 1923 en 1924. — Invoer op Java Madoera door particulieren. — Kultuurberichten. Kleine mededeelingen. — Financiële berichten en slagen, zoomede de overige wekelijksche rubrieken. De afd. Handelsmuseum van het Kol. Instituut geeft recente literatuur over de zgn. groote cultures, behalve rubber.

Inhoudsopgave der Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde van Ned.-Indië.

W. C. Muller. Inhoudsopgave der Bijdragen tot de taal-, land- en volkenkunde van Ned.-Indië, deel 51 (1900) tot en met deel 52 (1924) met alphabetisch register. — 's-Gravenhage, Nijhoff, 1925.

Van de eerste vijftig deelen (1853—1899) dezer door het Kon. Instituut uitgegeven belangrijke reeks besleut een register van G. P. Rouffaer, in Mei 1901 voltooid. „een arbeid die allerminst amusant, maar wel zeer nuttig mag heeten" noemde hij de samenstelling van dit 7 1/2 vel druks met niets dan titels. De inhoudsopgave van Muller sluit aan bij dit register, maar het systeem van Rouffaer heeft hij losgelaten; het heeft inderdaad zwaren: wie opzoekt Madjapahit wordt verwezen naar Geschiedenis, d.i. naar 5 1/2 bladzijde titels. Maar het heeft ook zijn voordeel; men vindt bijeen alles wat over Ethnologie is geschreven, al de Levensbeschrijvingen, Muller heeft van elk deel der Bijdragen den inhoud meld en de opstellen genummerd, van 1 tot 413; en deze lijst doen volgen een alphabetisch register, waaraan dooreen schrijvers en onderwerpen, zoomede de naamrijkskundige namen, worden genoemd, en het nummer wordt vermeld dat men in de genummerde lijst heeft te zoeken om het gezochte te vinden. Als voorbeelden noemen we het opstel van Schadee over de „gebruiken bij de rijstteelt in Tajan en Landak": men wordt erin verwezen in de alfabetische lijst op de 5 woorden Schadee, gebruiken, rijstteelt, Tajan en Landak. Zoo er geen ontsnappen mogelijk; de legendarische 5 poolen aan een schaaft zijn hier werkelijkheid geworden. Het stelsel schijnt ons zeer praktisch, en de bekwaame bibliograaf die zijn schouders zette onder dit stugge werk heeft den dank van velen verdiend. — (N. Rott. Ct.).

Kon. Akademie der Wetenschappen.

Uit de jongste uitgaven dezer instelling noteeren de volgende bijdragen.

Het Negerhollandsch van St. Thomas en St. Jan, door J. P. B. de Josselin de Jong. (Meded. Afd. Letterk. No. 57, Serie A, No. 3).

De pekain (bruidsgift van den bruidegom aan de bruid), in het Sintangsche (Borneo), door M. A. Bommers. (Id. Deel 58, Serie B, No. 7).

Over het Ciwaisme van Midden-Java, door N. J. Kroon. (Id. Deel 58, Serie B, No. 8).

Over de voornaamste onderscheidende eigenschappen van den schedel en de hersenen, de onderkaak en gebit van Pithecanthropus erectus, door E. Dubois. (Versl. verg. Wis- en Nat. afd. 33, bl. 135).

Kleine mededeelingen over foraminiferen uit Ned.-Indisch-Indië, door L. Rutten (als voren, bl. 539).

Overzicht van de Inlandsche en Maleisch-Chineesche pers. No. 12 van 1925. (Bureau voor de Volkslectuur en aanverwante aangelegenheden te Weltevreden).

Het demonengeloof der Karo-Bataks, in verband met de plantenwereld (vervolg), door J. A. Lörant. (Sumatra, 7 Maart '25).

Gegevens omtrent den porceleinhandel der Oost-Indische Compagnie, medegedeeld door Dr. H. E. van Gelder. (Economisch-Historisch Jaarboek, 10e Deel, bl. 165—193).

Het Indische Suiker-Syndicaat (naar aanleiding van het jaarsverslag over 1923), door J. H. Ritman. (In- Uitvoer, No. 15 en 16, 16 en 22 April '25).

Ter herdenking, † Prof. ir. J. de Koning Knijff (met portret), door ir. A. H. van Lessen. (De Ingenieur, 25 April '25).

Gouvernementele bedrijfspolitiek in Ned.-Indië, door S. K. (De Ophou, April '25).

Overzicht van de Maleisch-Chineesche en Chineseesche pers over de maand Febr. 1925. Samengesteld door de

JOSEPH RIEP - DEN HAAG

RIJOUWSTRAAT 83

Gediplomeerd Coupeur-Kleedermaker

Vanaf 8 April 1905—24 Nov. 1923 werkzaam geweest bij de Fa C. H. KUHNE & ZN, Den Haag

Damestailleurs, Sport-, Rij-, Amazonekleding Heeren Rok-, Smoking-, Jaquet-, Colbertcostumes en Fijne Pelswaren.

BESCHIKBAAR.

's-Gravenhaagsche Begravenis-Onderneming
C. LOOLJE, Tasmanstraat 57, DEN HAAG
Telefoon 33788 - Postrekening 46391

antoor voor Chineesche zaken. (Weltevreden, Drukkerij
 slectuur).

Catalogus van boekwerken, enz., uitmakende de biblio-
 nek van den Ondernemersraad voor Nederlandsch-
 e. ('s-Gravenhage, 1925).

Indië's voedselvoorziening, door H. F. Tillema (naar
 eilering van een gelijkloidend artikel in „De Indische
 eds“). (Democratie, 24 April '25).

Indië is Uw vaderland. (Holland Express, 25 April
 '25).

Goudmijnen (in Indië), door Phileas Fogg (met ill.).
 Het eiland Soemba en zijn paarden (met ill.), door
 H(oen). (Aarde en haar Volken, April '25).

Volksbeweging en Regeeringsbeleid (eerste gedeelte),
 or K. — Landelijke inkomsten (slot). (Vrijzinnig
 eklad, 21 Maart '25).

Inlandsch kadaster. Geen miljoenenkwesie, door
 van Gent. (De Indische Loods, No. 10, 20—26 Maart
 '25).

Suriname.

Wij gaven in ons vorig nummer in zijn geheel het
 woord van den Minister van Koloniën op vragen
 het lid van de Tweede Kamer, den heer Boon, be-
 nende de vernietiging van een door de Koloniale
 ten van Suriname in Augustus 1924 gewijzigd goed-
 erte ontwerp-verordening tot wijziging van eenige
 alingen van het Burgerlijk Wetboek, het Wetboek
 Koophandel en het Wetboek van Burgerlijke
 chtsvordering.

De aangelegenheid werd bij Koninklijk Besluit ge-
 eid. De Staten hadden gewild dat wettelijk voorge-
 even bekendmakingen zouden geschieden in een
 plaatselijke nieuwsblad, terwijl het Koninklijk
 oit nu voorschrijft dat zulke bekendmakingen zul-
 geschieden in het officieel nieuwsblad.

„Het Vaderland“ van 20 April wordt het betoog
 den Minister aangevochten door den heer A. S. J.
 rnanes, oud Griffier der Koloniale Staten, in een
 voerig artikel onder het hoofd „Ministerieel in-
 ipen in interne koloniale aangelegenheden“.

Het bezwaar van den Minister was dat de particu-
 e nieuwsbladen in Suriname een label bestaan
 en dat uit aanmerking daarvan het duidelijk
 dat alleen reeds uit dien hoofde de door de Staten
 enschte regeling met het algemeen belang strijdig
 Niet alleen is het aan derden onbekend in welk
 wnsblad de bekendmakingen vroeger hebben plaats
 ad, maar vrijwel uitgesloten is de mogelijkheid,
 al hier te lande, van raadpleging van statuten op-
 omen in nieuwsbladen, waarvan de uitgave sedert
 gestaakt.

De heer Fernandes toont nu aan dat hier begrips-
 raring is tussehen raadpleging en openbaar-
 ng van statuten.

Aan de raadpleging van statuten in nieuwsbladen
 staat geen behoefte, omdat men op veel gemakkelij-
 e wijze en ook vlugger die statuten, vooral geruimen
 na de openbaarmaking kan raadplegen. Krachtens
 van het Surin. Wetboek van Koophandel toch
 ieder belanghebbende het recht tot het bekomen
 afschriften van de ter griffie van het Kantonge-
 ingeschreven statuten. Doch niet alleen, dat er
 die raadpleging geen behoefte bestaat, die raad-
 ing is in de meeste gevallen ook niet mogelijk, als
 publicatie geschiedt in het officieele nieuwsblad.

dat nieuwsblad, het z.g. *Gouvernements Advertis-
 ad*, wordt geen index gehouden, zoodat het naslaan
 verloop van eenigen tijd na de verschijning van de
 chtingsakte niet wel mogelijk is. Zou de Minister
 ekelijk meenen, dat een belanghebbende eenigen tijd
 het openbaar maken van statuten eener naaml.
 smootsch, zou gaan trachten die te raadplegen in de
 ant? Neen, het publiek heeft voor de raadpleging
 n belang bij bepaalde nieuwsbladen. De nieuws-
 en hebben enkel beteekenis voor de openbaar-
 ag der statuten. En nu is het ontgezegd gelijk
 dat het algemeen belang het best wordt gediend,
 de publicatie geschiedt in nieuwsbladen, welke
 groeten lezerskring hebben en niet in nieuwsbla-
 en, welke onder het bereik van slechts enkelen ko-
 e. Met het oog op het practisch belang komt het
 eele Surinaamsche nieuwsblad niet in aanmer-
 .

De oud-griffier is reeds meermalen opgekomen tegen
 ministerieel ingrijpen in interne koloniale aangelegen-

heden" en men moet het toejuichen dat hij dat doet.
 Hij moet er op voorbereid zijn dat hij dat nog menig-
 maal zal hebben te doen, ook na het tot stand komen
 van een nieuw regeeringsreglement.

Ons wordt toegezonden „Gemeenteleven“ van 15
 April. Maandblad voor de Evangelisch-Luthersche Ge-
 meente te 's-Gravenhage. Onder het hoofd „Lichtbeel-
 den-avond Suriname“, vinden wij daarin het volgende
 stuk van den heer A. S. J. Fernandes, dat wij ter ver-
 dere bekendmaking gaarne hier laten volgen:

„In ons Luthersche Kerkgebouw zal op Vrijdag 8 Mei
 a.s., des avonds 8 uur, door den heer F. E. Bruijning,
 lid van het bestuur der „Protestantsche Vereeniging
 tot Verpleging van Lepralijders in de Kolonie Surina-
 me“, een lichtbeelden-avond gegeven worden. Daarbij
 zal de Oud-Gouverneur dier kolonie, de Heer G. J.
 Staal, het woord voeren. De entree zal vrij zijn, doch
 bij het verlaten van het gebouw zal er gecollecteerd
 worden.

Het belooft een interessante avond te worden. Het
 is te hopen, dat in de eerste plaats de leden onzer
 Luthersche gemeente in grooten getale zullen opkomen
 om in woord en beeld te hooren en te zien van het
 grootsche werk van zelfopofferende naastenliefde, het-
 welk door onze Protestantsche broeders en zusters in
 het Westen op „Bethesda“ (zoo heet ons melaatschen-
 gesticht in Suriname) al langer dan 25 jaren verricht
 wordt ter verzachting van het lot van lijders aan de
 meest afgrijselijke ziekte, welke de menschheid ooit
 bezocht heeft en hen volstrekt ongeschikt en gevaar-
 lijk voor de samenleving maakt. En moge de waardeer-
 ing van dat werk, waartoe ieder, die daarvan kennis
 neemt, ongetwijfeld gedrongen zal worden, zich open-
 baren in ruime giften. Zoodoende zal ook onze Lu-
 thersche gemeente, evenals vele anderen in Nederland
 al zoo vaak hebben gedaan, een steentje hebben bij-
 gedragen tot het voorloubouwen aan het werk der huma-
 niteit jegens onze lepreuze medemenschen in de West.

Onze gemeentelieden daartoe te hebben opgewekt, zal
 mij met groote dankbaarheid vervullen.”

De redactie van „Gemeenteleven“ schrijft daaronder
 dat zij van harte instemt met het hartelijk aanbevelend
 woord van den heer Fernandes. Zij weet dat zijn hart
 warm klopt voor Suriname en hoopt nu maar dat velen
 zich opgewekt zullen gevoelen de bijeenkomst bij te
 wonen, daarbij gedachtig de stoffelijke en geestelijke
 nooden van de arme melaatschen.

Het Staatsblad no. 136 bevat het Kon. besluit van
 den 6den April, tot wijziging en aanvulling van het
 West-Indisch Uitzendingsbesluit 1925 (St.bl. no. 15).
 Daarbij is bepaald:

Artikel 1. Aan artikel 1 van Ons besluit van 15
 Januari 1925 (Staatsblad no. 15), tot vaststelling van
 regelen betreffende de uitzending van personeel, be-
 stemd voor plaatsing in tot den tijdelijken of den vasten
 Landsdienst in Suriname of Curaçao behoorende
 ambten, wordt het navolgende als vierde lid toege-
 voegd:

„4. Indien aan de betrekking eene veranderlijke jaar-
 wedde verbonden is, mag in zeer bijzondere gevallen
 de aan den uitgezondene toegedachte jaarlijksche be-
 zoldiging bij een met redenen te omkleeden besluit of
 beschikking gesteld worden op een hooger bedrag dan
 de aan het ambt, waarin de uitgezondene zal worden
 geplaatst, verbonden laagste jaarwedde; zij mag echter
 de hoogste aan dat ambt verbonden jaarwedde niet te
 hoven gaan.”

Artikel 2. In het eerste lid van artikel 4 van voor-
 meld besluit wordt in plaats van het woord „krach-
 tens“ gelezen „op den voet van“.

De off. van gez. 2e kl. O.-I. leger J. G. Gorter is voor
 vijf jaar gedetacheerd bij de troepen in Suriname.

Curaçao.

I. U. en D.

De ontwerp-verordening tot wijziging van de „Alge-
 meene Verordening I. U. en D. 1908“, de verhooging
 van het tarief van invoerrechten dus, is in den K. R.
 met algemeene stemmen verworpen.

De heer De Veer Abrahamsz wees er op, „dat het
 Bestuur die f 100.000.—, waarom het nu gaat, zonder
 belastingverhoging, tot ons groot genoegen, toch zal
 krijgen.

BESCHIKBAAR.

NIJMEGEN

Stoomververij en Chemische Wasscherij
GEBR. POLKAMP & Co

Fabriek en Kantoor:
Wolfskuilsheweg - Telefoon 1641

Filialen:
ZIEKERSTRAAT 4 te NIJMEGEN
BAKKERSTRAAT 60 te ARNHEM

Reinigt en Verft alles

BAHLMANN & Co.

GROOTE MARKT 13-14-15

NIJMEGEN

Het Oudste en Soliedste adres
 voor
MANUFACTUREN
DAMES- en KINDER-CONFECTIE

THEO WANDERS & Co.

Van Broeckhuysenstraat 15 — Tel. 2441

NIJMEGEN

Piano's - Vleugels - Orgels - Pianola's

Zeer gemakkelijke betalingsvoorwaarden
STEMMEN - REPEREEREN - VERHUREN - INRUILEN

J.H. KAPPÉ NIJMEGEN

BRANDSTOFFENHANDEL

AREND NOORDDIJNSTRAAT 15-17 - TELEF. 2336

Alle soorten **Brandstoffen**
 prima en tegen concurrerende prijzen

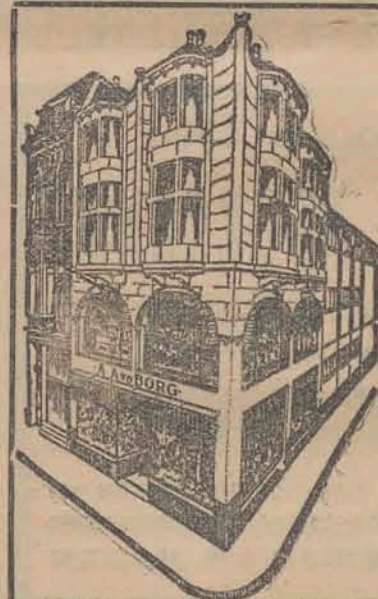
P. TH. VIS, BANKETBAKKER

ST. ANNA STRAAT 250 HOEK GROENESTRAAT

NIJMEGEN •• TELEFOON 950

EERSTE KLAS BANKETBAKKERIJ

Specialiteit in Boterspeculaas

A. A. v. d. BORG

Broerstraat 43
 NIJMEGEN

WARENHUIS

voor

Galanterieën,
 Porcelein-, Glas- en
 Emaillewaren,
 Borstelwerk,
 Schoonm.-artikelen,
 Lederwaren, Staal-
 en Mandenwerk,
 Grootte keuze
 Kinderspeelgoederen

Dagelijks iets nieuws,

VASTE PRIJZEN
 à CONTANT.

J. L. DEBIJE : DEN HAAG

Welmarstraat 171 A en B Telefoon 35391

IJzerwaren, Gereedschappen

voor Vaklieden - Amateurs

Verzending naar de Tropen onder garantie

Berijdt
Gazelle

Geen beter Hollandsch rijwiel
J.F. VROLIJK ZOUTMANSTR. 10^A
TEL. 34725
'S-GRAVENHAGE.

N.V. Meubelhandel en Taxatiebureau
„NABA”

Willem de Zwijgerlaan 52 - DEN HAAG - Telefoon 54497

Het goedkoopste adres voor
Complete Meubileeringen

In- en Verkoop van Nieuwe- en 2e-hands Meubelen

Verzendingen door geheel Nederland,
Oost- en West-Indië

Beleefd aanbevelend, DE DIRECTIE

Woningbureau P. MAN
Steenhofstraat 5 bij 't Station - Interc. Tel. S. 45
SOESTDIJK

Verstrekt inlichtingen over Buitenplaatsen, Villa's Landhuizen en Bouwtierreinen. Zondags gesloten

Vraagt gratis Woningcourant van Vraag en Aanbod van P. MAN voor Soest, Soestdijk, Soestduinen en Omgeving.

UTRECHT.

Stichtsch Bouw- en Woningbureau
Stationsplein - ZEIST - Telefoon 81

Ontwerpen en Uitvoeren van plannen voor Landhuizen en Villa's, enz. enz.
Aankoop, Verkoop en Verhuren van vaste goederen en gemeubileerde percoelen.
Directeur: P. A. EBELING, Architect

FRANÇOIS BLOM'S
MODERNE KOOKKUNST

HET UITGEBREIDSTE
KOOKBOEK

GEB. IN LINNEN STEMPELBAND
f 5.50 :: f 5.50

VERKRIJGBAAR BIJ DEN BOEKHANDEL EN BIJ DE UITGEEFSTER NOBELSTRAAT 20 DEN HAAG
N.V. DRUKKERIJ TEN HAGEN

Aangeboden.

Te huur 1 Juni gemeubil. HEEREN-HUIS, 8 kamers of gemeubl. Zit- en Slaapkamer, verkeersweg Bezuidenhoutkwartier. Brieven onder No. 279L aan het Bur, v. d. Bl., Nobelstr. 20, Den Haag.

Sinds Februari 1924, den datum van de Memorie van Antwoord betreffende dit ontwerp, zijn er, om maar iets te noemen, alleen van de Curaçaosche Petroleum Maatschappij ongeveer acht stoomschepen [er?] bij gekomen in de vaart tusschen Maracaibo en Curaçao, om olie hierheen te brengen, en, naar ik hoor, zal het aantal dier stoomschepen met nog vier worden vermeerderd, aldus te zamen eene vermeerdering van twaalf.

Die twaalf booten zullen 's jaars ongeveer f 60.000.— meer aan loodsgelden opbrengen, waarbij nog minstens f 25.000.— moet worden gerekend voor loodsgeld van de groote stoombooten, die de meer aan te voeren olie zullen komen weghalen.

Het saldo van f 15.000.— zal ongetwijfeld ook verkregen worden aan meer invoer- en accijnsrecht, om niet te spreken van wat Aruba voortaan, door het zich vestigen van de Engelsche Petroleum Maatschappij aldaar, ook meer zal opbrengen."

Een oude dame.

Er leeft op Curaçao een heel oude dame. Niet zoo een, als waarvan we af en toe in den „Burgerlijken Stand" lezen, dat ze overleden is „leeftijd onbekend", want haar leeftijd is nauwkeurig op te geven en ze is niet dood, en zal voorloopig wel niet doodgaan ook, ondanks haar 109-jarigen leeftijd, want het Gouvernement houdt haar kunstmatig in het leven. Vroeger had ze heel veel te vertellen, en toen was ze ook heel belangwekkend, omdat ze uit het verleden meer wist dan iemand anders en er bovendien niemand was, die de geschiedenis van den dag zoo goed bij hield als zij. Ook kwam zij bij heel veel menschen aan huis, gerekend iedere week onderhield zij dit, en sommigen namen haar mee naar familie en kennissen. Nu brengt zij nog wel hare wekelijkse bezoeken, maar de menschen vinden haar saai en vervelend. Zij, die niet buiten haar kunnen voor hun fatsoen, blijven haar ontvangen, doch nemen weinig of geen notitie van haar. Het zoogenaamde nieuws, dat ze nu nog vertelt, boezemt zoo goed als niemand meer belang in.

Haar familie is zeer uitgebreid. Vele van hare zusters, broers heeft ze nooit gehad, zijn heengegaan, de meeste op zeer jeugdigen leeftijd. Pater Euwens van de „Amigoe" kent ze bijna allemaal, althans bij naam. Ze heeft een „vriend", die 42 jaar is, vroeger nog al met haar op had, maar haar tegenwoordig vrijwel links laat liggen.

Ze is zoowat heelemaal onaandoenlijk geworden voor het leven om haar heen. Drie jaar geleden, met het oproer van 22 Juli, wist zij van niets, vertelde althans niets en zoo is het met al het belangrijke, dat om haar heen gebeurt, het laat haar koud en zij blijft maar binnen den beperkten kring van haar interesse. In één opzicht is zij met haar tijd meegegaan: zij wijdt verbaasd veel aandacht aan het havennieuws. Maar daarin is zij zoo pietluttig en pietepenterig, dat men, als men daarvan notitie begint te nemen, wel moet denken dat zij niet goed wijs is. Ook al omdat zij op ander gebied telkens in herhalingen vervalt. Sedert eenige weken zegt zij bij ieder bezoek: „Fortify yourself with the best whisky."

Maar nu onlangs is zij uit haar slof geschoten, en heeft een nieuwtje verteld, dat zoo goed als niemand nog wist, zelfs hare zusters wisten het niet, hebben er althans niets van verteld, vóór zij gesproken had. De manier, waarop de oude dame het nieuws vertelde, was wel wat gek, maar dat is haar vergeven. Zie hier in korte woorden, wat zij meedeelde. Op „Ararat", berg Altena bij Pietermaal op Curaçao, is een museum. Daar vindt ge „mannen als Homerus, Pericles en Diogenes", Saksisch en Japansch porcelein, fijne Engelsche en Fransche meubels, een borstbeeld van Lodewijk XVI, een poederdoosje, door de Keizerin Eugenie gebruikt, een fijn Engelsch wiegstoeltje, met parlemoer ingelegde tafeltjes, opgezette vogels, prachtige specimen van oude weefkunst, figuren uit Molières werken uit porcelein, een echte Arabische kamer met lage zitbanken in Oostersche kleuren. In een andere kamer zijn beelden van Cicero, Scipio en Augustus, schilderijen van Hobbema en Bakhuisen. Ten slotte is er Japansch porcelein en ander aardewerk.

De oude dame is met die mededeeling wel uit haar rol gevallen, omdat het zoo heel iets anders was, dan wat zij in de laatste jaren verteld had, maar men neme het haar toch in dank af..... Heel misschien is het een teekentje van beterschap!

Kolonie.

Op een verzoek van den Raad om het woord „kolonie" te schrappen uit alle verordeningen enz. en daartoe een Kon. Besluit uit te lokken, heeft de Minis-

MAGASIN DE NOUVEAUTES
v.h. Gebr. LEVIJ
Hoofdstraat 144 - APELDOORN - Tel. 11

DAMES- EN KINDERCONFECT
MODE-ARTIKELN - LINGERIE
CORSETTEN HOEDEN, etc.

ter een weigerend antwoord gegeven en dit aldus geliecht:

„Een dergelijke voorziening zou m.i. ten aanzien elke algemeene verordening, waarin het woord „koloniaal" is gebezigd, kunnen worden getroffen bij de eerste gelegenheid, dat zoodanige meene verordening uit anderen hoofde voor wijziging of aanvulling in aanmerking komt. Zooals U heeft is, stel ik mij voor, bij de a.s. herziening van het geeringsreglement een eerste stap in die richting doen."

Curaçaosche Hypotheekbank.

Aan het 49ste jaarverslag ontleenen wij het volgende. Ingevolge art. 36 der statuten werd eene commissie van 9 leden benoemd om na te gaan of de bij de nootschap verbonden onroerende goederen al of in waarde zijn verminderd.

De commissie was van oordeel, dat tengevolge stijging van de prijzen van vaste goederen, de tekenen genoegzaam gewaarborgd worden.

De winst over 1924 bedroeg f 35.217.96 (f 31.650.13).

Voz di pueblo.

De uitgave van dit blad als orgaan van de *Curaçoesche Vrijheidsbond* is met 1 April l.l. gestaakt, en het blad is teruggegaan naar den vorigen eigenaar, heer D. Zalm.

Het is te hopen, dat Voz hierdoor aan belangrijke zal winnen. Heel wat plaatsruimte werd den laatste tijd ingenomen door angstige verhalen over misdaden in vroeger eeuwen.

Geschiedkundige Sprokkelingen.
Spaar- en Beleenbank.

Den 25sten Maart a.s. is het 75 jaar geleden, dat de Statuten van de *Spaar- en beleenbank* alhier door gouverneur L. J. Rammelman Elsevier Jr. werden goedgekeurd.

De eerste President der instelling was A. H. S. de eerste Secretaris J. H. Beaujon.

Op Zaterdagavond 6 April ten 6 ure werd de *Spaar- en beleenbank* en den volgenden Maandag 8 April ten 10 'smorgens de Bank van Leening voor het eerst opend.

Door den Gouverneur was ten dienste dezer bank het oude *Waaggebouw*, ook thans nog in gebruik afgestaan.

Den eersten avond werd een bedrag van 607 gld. 35 personen belegd.

Den volgenden Zaterdag werd in 34 stortingen een bedrag van f 1284.50 geïnd.

Den 3den Zaterdag 20 April een som van f 1243.39 stortingen, enz. (A. d. C.)

Uit den Verrren Vreemde.

Nogmaals Arabieren en Joden, in Jeruzalem.

Een Arabische delegatie uit alle partijen heeft Amery, den Engelschen minister van koloniën in Jeruzalem vertoefd, een petitie overhandigd, waarop erop wijst, dat de tot dusver gevoerde politiek Palestina in een kritieken economischen toestand heeft gebracht. De voortzetting daarvan zou het ruïneren. De inwoners worden gedrukt door overmatige belastingen, wegens met de Zionistische politiek samenhangende plannen der regering, waarin de Arabieren niet vertegenwoordigd zijn. Zij bezitten geen autonomie, terwijl andere Arabische landen autonoom zijn. Zij willen de rechten van de Joden, die er oorspronkelijk woonden, verkorten, maar protesteeren tegen de immigratie van Joden.

De politiek eischt een verantwoordelijke nationale regering met evenredige vertegenwoordiging van alle rassen en een constitutie gemaakt door een select college, tot waarborg voor den status quo van de buitenplaatsen en bescherming van de buitenlandsche rechten en belangen.

Amery antwoordde, volgens de N.R.Ct., aan welke bericht is ontleend, dat de Engelsche regering een onafhankelijke Arabische staat is. Hij geloofde niet dat de verklaring-Balfour daarmede strijdig is. Hij wou schuwde de gedelegeerden, zich niet te concentreeren op een politiek van strijd en trok de bewering in twiifel dat in een Arabisch dorp de inwoners zouden zijn gedwongen tot niet-betaalden aanleg van wegen voor Joodsche kolonie.

Een nader Reuter-telegram preciseerde dit antwoord aldus: dat de belangen van de Arabische bevolkingen

Maison H. HOEK - Den Haag
OBRECHTSTRAAT 295

Levering van Dames- en Heerenkleding naar Maat
Atelier voor reparatiën en keurwerk
Aan H.H. Ambtenaren gemakkel. betalingsconditiën

A. HENRY - HORLOGERIE
DEN HAAG **UTRECHT**
 Fred. Hendriklaan 248 **Twijnstraat 34**
EXPORT NAAR OOST- EN WEST-INDIË

Fa. J. J. TAVERNÉ
 Spekslagerij **Vleeschhouwerij**
 Fijne Worst- en Vleeschwaren
Donkersteeg 17 LEIDEN Telefoon 192
 OPGERICHT 1731
 Levert prima kwal. Rund-, Kalfs- en Varkensvleesch
 tegen billijken prijs.

Kristal, Porselein, Luxe Artikelen
W. KÖNIG
 Prinsestr. 92 naast de Fotogr. - Tel. 14779
 Valeriusstr. hoek Dunklerstr. - Tel. 33459
Tafel-, Ontbijt- en Theeserviezen

Berichten der Afdeelingen.

Afdeeling 's-Gravenhage.

De jaarlijkse algemeene vergadering van de Vereniging „Oost en West”, afdeeling 's-Gravenhage, zal plaats hebben op **Vrijdag 8 Mei 1925, des namiddags om 3 uur**, in het gebouw Heulstraat 17.

De Secretaris,
J. C. BAUDOIN.

Mededeelingen.

Van de Redactie.

Het verslag van de voordracht, welke Dr. J. C. Koningsberger den 23en dezer voor de Afd. Amersfoort heeft gehouden, kon wegens gebrek aan plaatsruimte niet meer in dit Nr. worden opgenomen.

Van het Dagelijksch Bestuur.

Aan de besturen der Afdeelingen.
 Beleefd verzoek om toezending van copie voor het K. W. aldus te regelen dat dezelfde niterlijk des Maandagsmorgens ten bureele van den Secretaris der Vereniging, Heulstraat 17, aanwezig zij.

Van het Indisch Genootschap.

Jaarvergadering op **Zaterdag 2 Mei**, om 4 uur, in het gebouw van het Genootschap, van Galenstraat 14, 's-Gravenhage.

Het Bestuur.

Van het Informatie-Bureau:

VOOR DEN INDISCHEN DIENST ZIJN BESTEMD:
 J. Th. A. van Galen, Oosterpark 61 te Amsterdam en C. J. van der Hor, Sweelinckstraat 11 te Utrecht, beiden als Gouvernementsarts bij den Burgerlijken Geneeskundigen Dienst.
 Mr. J. M. A. van Oppen, Lutmastraat 13 te Amsterdam, als ambtenaar ter beschikking bij den dienst der belastingen;
 H. Visscher, Sallandstraat 16 te Zwolle, als onderwijzer 2e klasse bij het Openbaar Europeesch Lager Onderwijs.

UIT DEN DIENST IN INDIE-AANGEKOMEN AMBTENAREN.

- J. H. Toussaint, mijnbouwkundig opziener, Kerkrade, Niersprinkstraat 60.
- J. Bouwens, gediplomeerd gezaghebber bij het B.B., Wijngaarden, bij Dordrecht.
- F. H. van Minos, hoofdcommies bij het Dep. v. B.B., Den Haag, 2e Schuifstraat 45.
- Ch. C. Dagnelie, leeraar bij de K. W. III school te Batavia, Winterswijk, p/a. fam. v. d. Breggen, Wilhelminastraat.
- E. A. Tinga, emplacementbeheerder bij de S.S. en Tr., Rotterdam, Vierambachtstraat 4a.
- J. H. Johan, Burgemeester van Tjerebon, Den Haag, 1e van Blankenburgstraat 81.
- J. A. W. Olive, wnd. 2e commies bij het Dept. van Justitie, Den Haag, Regentesselaan 93.
- A. J. W. Visser, opperhoutvester bij het Boschwezen, Den Haag, Boreelstraat 12.
- J. W. F. Kim, commies bij de P.T.T., Nice, Hotel Weyh, Rue Alphonse Karr 22.
- J. B. Angenent, ambtenaar 3e kl. bij de In- en Uity. en Acc., Haarlem, Hasselaarsplein 22.
- Mej. P. M. Kalf, verpleegster 1e kl. bij het krankzinnigenwezen, Den Haag, Stationsplein 39.
- A. Kool, 1e officier bij de Gouv. Marine, Utrecht, Vleutenscheweg 255.
- J. W. F. C. Proper, ingenieur 1e kl. bij de Waterstaat en 's Lands B.O.W., Den Haag, Koningin Emmakade 94.
- H. G. Brandon, onderafdeelingshoofd bij de Afd. Handel van het Dep. van Landb., N. en H., Paramaribo (Suriname), Gravenstraat.
- N. Halie, gediplomeerd gezaghebber bij het B. B., Leeuwarden, 1e Rembrandtstraat 5.
- H. H. Dibbetz, commies-redacteur bij het Dep. B.B., 's-Gravenhage, Fred. Hendrikplein 42.
- Th. L. E. Scharff, hoofdopzichter bij de W. en 's Lands B.O.W., Den Haag, Becklaan 336.
- E. Bouwer, ambt. 4e kl. bij den dienst der In- en Uity. en Acc., Den Haag, Obrechtstraat 279.

Boomkweekerij JOH. KRAAYENBRINK
SOESTDIJK

**Adviezen
 Plannen
 Begrotingen**

Geïllustr. Prijscourant gratis op aanvraag

Bestina zeer zorgvuldig overwogen waren, alvorens de nische regeering zich gebonden had in de Balfour-klaring. Hij legde er nadruk op, dat de verklaring gekeurd was door opeenvolgende Britsche regeeringen. De vrees van de Arabieren was overdreven. Er was geen gevaar, dat de Joden den Arabieren in aantal zouden worden. Zoo telde bijvoorbeeld de bevolking van Palestina in 1920 673.000 zielen, van wie 55.000 Joden waren. Thans bedraagt die bevolking 806.000 en zijn er 100.000 Joden onder.
 De Arabieren hadden hun volle aandeel in de toenemende welvaart van het land.
 Minister Amery vindt blijkbaar den aangroei van Joden 5 jaren, zoodat de verhouding tusschen Islamieten en Joden van ± 8% tot ± 13% geworden is, voor de Arabische bevolking zelf toch ook niet bepaald geruststellend, den 25en April toch lazen wij van een door te Jeruzalem gehouden rede (Reuter-telegram), waarin hij heeft verklaard, dat het zeer verkeerd zou zijn onder invloed van een al te groot optimisme te veel Jodische immigranten in het land te laten komen, die later werkloos worden. De zionistische beweging sterker zijn naarmate zij minder op regeeringssteun rekenen. Hij zeide zeer onder den indruk te zijn van alles wat hij gezien had in de Joodsche kolonie, maar hij was graag wèten, wanneer dat alles sterk genoeg zal zijn om eigen kracht te leven. Het is noodig dat men inzien niet te veel omvat.
 De regeering wil zoo spoedig mogelijk, voegde hij toe, de kwestie der nationaliteit regelen en de herwijnrichtingen verbeteren.

Noordpool. Rechts houden!

Wij den vorigen keer eenige bijzonderheden van den voorgenomen N.P.-tocht per vliegtuig van Amundsen, een Engelse expedite wil tegelijker-tijd door de lucht naar de N.P. gaan; begrijpelijke ijdel-drijft beiden er toe te trachten den ander voor te Grati Algrisson wil, alleen vergezeld door den purder Humphreys, oud-Britsch officier van de lucht-balloon, per bestuurbaren luchtballon van den basis ten Spitsbergen de vlucht volbrengen. De ballon met per schip van Liverpool naar den basis overge-ht. De afstand van daar tot de N.P. op 600 Eng-stellen, rekent hij 't doel in ongeveer 12 uren te bereik. Op de mogelijkheid van een landing is gerekend, der haar tot een bepaald programmummer te maken.

Een geruststellende verklaring.

Japansche gezant te Washington, Tsoeneo Matsoe heeft een toespraak gehouden te New York, waarin oogde, dat Japan niet van zins is om op het gebied de immigratiewetgeving represaille maatregelen te tegen de Ver. Staten. Voorts ontkende de gezant er eenig geheim verdrag van militaristische strek-was tot stand gekomen tusschen Japan en Rusland, tusschen Japan en een der andere landen. Ook ont-de gezant dat er in het bekende Japansch-Rus-ke verdrag clauses waren die indruischten tegen open-deur-beginsel. „Geheime diplomatie behoort het verleden. Zij is stuitend voor den geest van de erentie te Washington, aan welke conferentie Ja-deelnam. Japan wordt heden ten dage beheerscht de begeerte, met alle naties van de wereld in vrede ven; het is vastbesloten in al zijn internationale lingen billijk en openhartig te wezen,” aldus Mat-land. Hij wees er nog op, dat Japan, de Ver. Staten land hun overeenkomst over de wapeningen nageleefd. Daarin tijd is het bewijs voor de eheid van het gepraat over oorlogsgevaar, weten wij dat op openlijk uitgesproken gezanten-ningen niet steeds als op een rots gebouwd en omwd kan worden, deze verklaringen van den Ja-chen gezant te Washington zijn in elk geval als een e hoodschap te beschouwen.
 Groot-Britannië heeft de havenbouw met dokken oorlogsschepen van het grootste soort te Singa-ervat, de Amerikaanse vlootmanoeuvres in den Ocean, waarover zooveel geschreven is en waar-ten opzichte van Japan minder vriendelijke uiting gezien of gelegd, zijn juist dezer dagen aangevan- Japan had zich ontstemd of wantrouwig kunnen en, het had ook kunnen zwijgen, zonder meer, doch enstelling hiermede komt de gezant bij de Ver. er toe juist te spreken, juist nu te spreken, zon-ertoe door een bepaald feit, een bepaalde gebeur- of een bepaald verzoek uitgenoodigd te zijn, hierin wij een geruststelling voor het heden, die als zoo- n blijde ontspanning brengt, ongeacht hoe de toe- en zich zetten zal voor en in een herbouwd en her- Japan.

NASPEURING

gebied, door bekwame **RECHERCHEURS** in binnen-land, speciaal tot het verkrijgen van bewijs voor **DISCRETIE VERZEKERD.**

HOOFDBUREAU

AGENSTRAAT 'S-GRAVENHAGE
 TELEPHOON 10764 — 32133 — 72247
DAG EN NACHT GEOPEND

Abonnement op Kleding naar Maat

f 12.50 **per maand** **per maand** f 15.00

C. H. ERNENS, DEN HAAG
 KLEERMAKER
 Valeriusstraat hoek Danckertstr. **Telef. 34836**

„DE LANDBOUWER”
79 Copernicuslaan 79 Tel. 31676
DEN HAAG

UW ADRES voor 1ste kwaliteit **Roomboter, Kaas** en **fijne Vleeschwaren.**
 Geregelde aanvoer **versche Geidersche Eieren.**
 Thuisbezorging zonder prijsverhoging. **Geén Filialen.**

ZUID-HOLLANDSCHE BRANDSTOFFENHANDEL

Firma J. KUIJER

Levering
 van **uitsluitend prima**
Brandstoffen

Regentesselaan 276 Den Haag
Telefoon 35659

TE KOOP OF TE HUUR

in DEN HAAG een **dubbel HEERENHUIS** met Voor- en Achtertuin, gelegen in Duinoord 3 minuten van de Schev. Boschjes, lijn 8 en 10 (zomerlijn 14).

Het huis bevat: **Parterre:** 3 ineenlopende kamers met serre, keuken, kelder, W.C., gangkast; **1e Verdieping:** 4 ineenlopende kamers met badkamer, W.C., gangkast; **2e Verdieping:** 2 groote en 3 kleine kamers, gangkast. W.C., zolder. Voorts kasten in bijna alle kamers, Gas- en Electr. licht.

Het huis is eventueel zeer geschikt voor pension of herstellingsoord.

Br. motto „Heerenhuis”, Bureau v. d. Blad, Nobelstraat 20, Den Haag.

P. VERSCHRAGEN
KLEERMAKER

1ste Klasse Coupe en Afwerking
Uitsluitend ENGELSche STOFFEN

LEVERT TEvens
ALLE VOORKOMENDE UNIFORMEN

Thomsonlaan 209 - DEN HAAG - Tel. 30343

Fa v. ASMA VAN DONGEN

Lood-, Zink- en Sanitaire Werken

Toonkamer

Edisonstraat 142 Tel. 33314

Koude in Holland

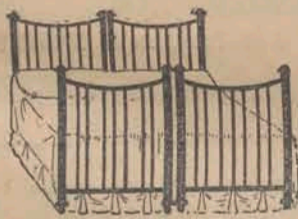
Bestel Uw Brandstoffen bij de
Handelsvennootschap

1/2 C. BOSMAN & Co.

te Den Haag. U bekomt prima kwaliteiten tegen scherp concurrerende prijzen. Vraagt prijscourant bij aankomst in Holland

Kantoor en Magazijnen:
2e Lulofdwarsstraat 14 (Laakhaven)
TELEFOON 16801 en 32570.

W. J. M. SIMONIS'
BEDDEN MAGAZIJN
GROENMARKT 34
TEL. 14420 DEN HAAG

GROOTSTE KEUZE
LEDIKANTEN - MATRASSEN
DEKENS

ONZE „PHOENIX" MATRASSEN (Gedep.)
OVERTREFFEN ELK ANDER SOORT IN AANGENAME LIGGING EN SOLIDITEIT. HONDERDEN TEVREDENHEIDSBETUIGINGEN TER INZAGE

Willem v. d. Waals

HEERENKAPPER — v/h Chef van de Firma JUSTMAN JACOB
IEPLAAN, hoek Populierstraat No. 2 — Telefoon 31168
GEVESVIGD SEDERT 1916

VOLGENS DE MEEST MODERNE EISCHEN INGERICHTE
Heeren Kapsalon

Groote Collectie PARFUMERIËN en TOILETARTIKELN
tegen zeer concurrerende prijzen

Verlofgangers,

wanneer U zich in Den Haag en Omstreken vestigt, laat dan Uw wasch behandelen door de

Electrische Wasch- en Strijkinrichting
VAN KUYEREN & HORSTMAN
WINGERDSTRAAT 45 - DEN HAAG

- P. W. F. H. Tall, ambtenaar 4e kl. bij den dienst der In- en Uitv. en Acc., Den Haag, Obrechtstraat 279.
- Mej. H. Noll, onderwijzeres 3e kl. bij het O.E.L.O., Den Haag, Obrechtstraat 279.
- G. W. Kuyl, controleur 1e kl. bij de P.T.T., Den Haag, Acaciastraat 269.
- Ir. D. S. Gaastra, werkt. ingenieur der Luchtvaartafd., Bussum, Suchtelen v. d. Haarelaan 23.
- Ch. H. van Loon, controleur 1e categorie bij den P.T.T.-dienst, Den Haag, Celebesstraat 32.
- C. K. van Michaëlis, wnd. mijnmeter bij de Oembilinsteenkolenmijnen, Bad Hamburg, Louisenstrasse 97.
- P. Dekker, commissaris van politie 1e kl., Den Haag, Van Aerssenstraat 170.

VOLLEDIGE ADRESLIJST

van de hier te lande met verlof dan wel onder genot van eene studietoelage verblijf houdende Surinaamsche en Curaçaosche Landsdienaren.

a. Suriname.

- E. J. Abrahams, Aris, Nicolaas Beetsstraat 24, Utrecht.
- F. E. Bruyning, Secretaris Dep. v. Fin., Populierstraat 27, den Haag.
- Mej. M. E. H. van Brussel, Opleiding Landbouw, p/a Hr. Gravenland, Stolwijk (Z.-H.).
- A. H. Bueno, Boekhouder Openbare Werken en Verkeer, Valkenboschlaan 36, 's-Gravenhage.
- F. Corsten, Districts-Genesheer, Buys Ballotstraat 17, Utrecht.
- H. Corsten, Hospitaalschrijver, Reyer Anslostraat 8 I, Amsterdam.
- W. A. Dawson, Burger-Apotheker Militair Hospitaal te Paramaribo, Hotel „Astoria", Stationsweg, 's-Gravenhage.
- G. A. van Dijk, Opleiding Landbouw, p/a J. van der Wel, Hoogeweg, Bleiswijk.
- A. W. Drost, Landbouwwassistent, Lumeystraat 32 I, Amsterdam.
- W. E. van Eijma, Onderwijzer, Reinier Claessenstraat 37 III, Amsterdam.
- Mej. H. A. R. Fontaine, Adj. Commies Admin. van Financiën, Valkenboschlaan 36, 's-Gravenhage.
- Mej. A. Gomperts, Onderwijzeres, Overtoom 444 bel étage, Amsterdam.
- C. Kandelaars, Rooms-Katholiek Geestelijke van den 2en rang, Keizersgracht 218, Amsterdam.
- C. C. Meriba, Griffier Koloniale Staten, Weimarstraat 443, 's-Gravenhage.
- J. C. de Miranda Jr., opleiding Rechtswetenschappen, Van Aerssenstraat 17, 's-Gravenhage.
- H. J. Neuteboom, Opzichter Dep. v. Openbare Werken en Verkeer, Kanaalstraat 52, Utrecht.
- L. W. C. Polak, Adjunct-Commies, Van Woustraat 76 III, Amsterdam.
- A. Reyne, Entomoloog aan het Landbouwproefstation, Oude Kerkstraat 12, Utrecht.
- H. L. H. Schütz, student Landbouwschool te Deventer, p/a H. J. Groenewegen, Utrechtsche Weg 41, De Bilt.
- A. L. R. Smit, opleiding Bouwkundig Opzichter, Nassau Odijkstraat 37, 's-Gravenhage.
- W. E. Sniphout, Topograaf bij den Opnemingsdienst, Molenweg 322, Laren (N.-H.).
- Mej. C. H. Thiele, Directrice Militair Hospitaal te Paramaribo, Zuid Buitensingel 122f, 's-Gravenhage.
- E. C. J. Tubbergen, Onderwijzer, Van Woustraat 76 III, Amsterdam.
- E. R. de Vries, Districts-Genesheer, Voltastraat 60, 's-Gravenhage.

b. Curaçao.

- J. F. Amelunxen, Opleiding aan de Ambachtsschool te Haarlem, Kleverlaan 158, Haarlem.
- M. F. da Costa Gomez, Opleiding Rechtswetenschappen, Hoofdbestuur der Fraters te Tilburg.
- R. D. da Costa Gomez, Opleiding Onderwijzer, Hoofdbestuur der Fraters te Tilburg.
- J. E. J. Ecury, Opleiding Geneeskundige, p/a L. Kors, Pater Brugmanstraat 41, Nijmegen.
- Ph. F. Gorsira, Commies Gouv. Secretarie, Edisonstraat 30, den Haag.
- H. G. Henriquez, Opleiding Geneeskundige, Vogelkersstraat 56, den Haag.
- C. D. Irausquin, Opleiding Onderwijzer, Groesbeekscheweg 123, Nijmegen.
- W. M. Koenen, Hoofdagent van Politie, Begoniastraat 180, den Haag.
- L. C. Kwartsz Jr., Opleiding Rechtswetenschappen, Admiraal v. Gentstraat 39, Utrecht.
- Mej. N. C. v. d. Linde, Opleiding Onderwijzeres, Nassau Odijkstraat 37, den Haag.

Van Fabrikant tot Particulier

is het voordeligst, onbetwist.
Vindt U de prijsopgave van Uw verwerk abn maal hoog, ontbiedt dan eens
PARDON & Co., HUIS-SCHILDER
Bankastraat 107a - 's-Gravenhage
zij werken zelf.

- A. N. Th. van Meeteren, Opleiding Machinist, 48, Tuindorp, Rotterdam.
- E. R. R. Palm, Opleiding Machinist, Van Aersstraat 17, den Haag.
- Mej. B. R. Prince, Opleiding Hoofdonderwijzeres, guerrestaat 79, den Haag.
- E. J. Quast, Opleiding Geneeskundige, Nassau Ostraat 37, den Haag.
- J. R. Quast, Opleiding Onderwijzer, Groesbeekscheweg 123, Nijmegen.
- J. Seijkens, Opleiding ambachtsschool te Rotterdam, Van Lennepstraat 46a, Rotterdam.
- Dr. W. Ch. de la Try Ellis, Lid van het Hof Justitie, Villa „Klein Luidenhof", Driebergen, Utrecht.
- A. L. Wever, Opleiding Onderwijzer, Admiraal Gentstraat 39, Utrecht.

Mutaties van 22 tot 29 April.

Nieuwe Leden:

- W. A. G. Jenny, Administrateur s.f. „Kadipaten", bon. f 25.
- W. F. L. Keuls, Administrateur s.f. „Doekoevrie", Tegal. f 6.
- J. van Doorn, Administrateur s.f. „Goedoe", bang. f 6.
- N. A. de Haan Thomann, Administrateur rubber „Dilem", Modjokerto. f 6.
- B. van der Kam, Gep. Controleur Zoutregie, Rotterdam, Blommerdijksche Laan 15A. f 5.
- Hermans, Marsman en Co., Amsterdam, Postbox 440.
- J. W. C. Grootendorst, Utrecht, Mauritsstraat 65. f 5.
- A. Kasser, Amersfoort, Utrechtsche Weg 113. f 5.
- C. Sisselaar, Kapitein Inf., Amersfoort, Borgesingel 29. f 5.—
- B. Cox, Controleur B.B., Arnhem, Rijnkade 76. f 5.
- J. Stuurman, Arts, Arnhem, Cronjéstraat 13. f 5.—
- A. de Bruijn, Gep. Onderwijzer, Velp (G.), nenbergingel 24. f 5.—
- Th. D. Struick, Oud-Kapitein N.-I. L., Den Dunklerstraat 21. f 5.—
- J. de Vries, Directeur Pythagorasschool te Ommen.

Nieuwe Begunstigers:

- Mevrouw Schomaker van Assendelft, Utrecht, Ballotstraat 10. f 2.50.
- K. A. Piek, Utrecht, Paulus Potterstraat 21bis.
- A. van de Poll, Utrecht, Buys Ballotstraat 6bis.

Afschrijven:

- J. Neisingh, Utrecht, Boerhaavelaan 70.
- A. van de Poll, Utrecht, Jan Willem Frisostraat.
- Mr. J. J. van Wermeskerken, Utrecht, Vosseveld Dijk 27.

Adresveranderingen:

- Dr. J. J. Smith, van: Hilversum naar: Utrecht, Barentzstraat 83. f 5.—
- D. de Visser Smits, van: Bilthoven naar: Utrecht, te Nieuwstraat 31. f 5.—
- N. Anakram, Assistent-Accountant, Amsterdam, 1ste Const. Huijgensstraat 622 naar: Overtoom.
- Mej. J. Egberts, Apeldoorn, van: Langeweg 80, Tulpenlaan 7.
- Mevrouw D. M. Reiche-Walter, van: Leiden, Hooftstraat 7, naar: Den Haag, Papaverhof 28.
- C. C. Stael van Holstein, van: Den Haag, Stadhouderlaan 74, naar: Brummen, Dwarsallée 491. f 5.—
- Mevrouw C. H. Costerus-Hooy, van: Den Haag, Kersstraat 1, naar: Voorburg, Wilhelminalaan.
- Dr. J. H. Jacobs, Leeraar A. M. S., Den Haag, van: de Withstraat 56 naar: Laan v. Meerdervoort.
- R. M. Noto Soeroto, Den Haag, van: Valkenboscheweg 658 naar: Thomsonlaan 146.
- S. C. Plantinga, Kapitein N.-I. L., Den Haag, van: tastraat 58 naar: Groot Hertoginnelaan 250.
- Centraal Bureau Nederlandsche Reisvereniging, Haag, van: Koningin Emmakade 46 naar: Ammowlaan 48.
- J. Chr. Hubach, Off. v. Gezondheid-Vlieger, van: kamp Kalidjati naar: Zaandam, Westzijde 96.
- F. J. Junius, Ass.-Resident, blijft te Donggala.
- M. Kruyt, Landmeter bij het Kadaster, van: naar: Padang.
- C. W. Pantekoek, Majoor der Mil. Administratie, Bandoeng naar: Magelang.

A. L. KLAASSEN

Dames en Heeren Kleermaker
THOMSONLAAN 9 DEN HAAG TEL. 35234

Speciaal

Engelsche Stoffen

BESCHIKBAAR.

HET ZUID - DEN HAAG

Groenmarkt 37 Telefoon 12514

SALON ORKEST onder leiding van
Mr. CHARLES NOWAK
Plaatsverv. v. HANS SCHULTZER

Vond-Concert van 8.30 tot 12 uur

Confiserie en Chocolaterie Royales
J. A. KRUL
Salon de Rafrâchissements
NOORDEINDE 44 DEN HAAG

G. J. R. VAN DER GAAG & ZON
GROENMARKT 27
TELEPHOON No. 12512
DROGERIJEN :: CHEMICALIËN
DEPOT DER MEEST BEKENDE BINNEN-
EN BUITENLANDSCHE SPÉCIALITÉS

Vereeniging „OOST en WEST”.

HOOFDBESTUUR: Heulstraat 17, 'S-GRAVENHAGE.

STUDIE-COMMISSIE. De gedelegeerde dezer Commissie, de Heer J. C. HIETINK, Prins Mauritsplein 23, Den Haag, Tel. Sch. 752, neemt belangeloos de zorg op zich van in Nederland vertoevende kinderen en jongelingen uit Oost- en West-Indië, die hier te lande geen familie of kennissen hebben, die dit kunnen doen.

INFORMATIE-BUREAU ten behoeve van personen, die een werkkring zoeken in Nederl. Oost- of West-Indië of daartoe hunne kinderen of pupillen willen opleiden, ook voorlichting verstrekende op elk gebied aan personen van Indië komende of aanraking met Indië zoekende. Men wende zich tot den Secretaris, Heulstraat 17, 's-Gravenhage, Telef. H. 4519, Bureau-uren 10—12 v.m. en 2.30—4 n.m. Schriftelijke verzoeken om inlichtingen zonder bijvoeging van porto voor de beantwoording worden als regel buiten beschouwing gelaten.

HUIS VOOR INDISCHE STUDENTEN, Prins Mauritsplein 23, Den Haag, Tel. Sch. 752. Dit „Tehuis” biedt aan studeerenden van alle landaarden uit Oost- en West-Indië, wier ouders niet in Nederland vertoeven, tegen matigen prijs een tijdelijk verblijf aan, desgewenscht met hulp en voorlichting. Aanvragen te richten tot den Directeur, den Heer J. C. HIETINK of den administrateur, den Heer W. MEIJER.

HUIS VOOR NEDERLANDSCH-INDISCHE BEDIENDEN, „Persingahan”, van Boetselaerlaan 2, 's-Gravenhage, waar Ned.-Ind. bedienden een tijdelijk onderkomen en hulp en raad kunnen vinden. Indische bedienden, die met een familie naar Indië willen terugkeeren, een dienst zoeken of van dienstbetrekking willen veranderen, wenden zich tot den Directeur, den Heer F. DE MUNNIK, Telef. Scheveningen No. 248.

REISZAAL, Heulstraat 17. Bevat de actuele lectuur betreffende Oost- en West-Indië.

NEDERLANDSCHE REISVEREENIGING. Samenwerking ten einde aan hen die uit Nederland naar Indië gaan en omgekeerd, op de landreis in Europa reisgelegenheid te verstrekken als waarborg voor een billijke en belangwekkende reis.

** Bij het INFORMATIE-BUREAU van de Vereeniging „Oost en West”, Heulstraat 17 en de Firma MARTINUS NIJHOFF, Lange Voorhout 9, Den Haag, zijn de navolgende werkjes verkrijgbaar:

- a. 1. Een boekje over onze Oost voor hen, die er niet geweest zijn. (Tweede druk). Prijs: f 0.50 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
2. Onze Oost. II. Iets over den Inlander en zijn Zieleleven, door T. J. BEZEMER. Prijs: f 0.05 per exemplaar en f 0.02 frankeerkosten.
- b. Onze West Tweede druk bestaande uit:
 1. De Kolonie Suriname, door FRED. OUDSCHANS DENTZ;
 2. De Kolonie Curaçao, door Mr. B. DE GAAY FORTMAN. Prijs: f 0.50 en f 0.06 frankeerkosten.
- c. Staats- en particuliere betrekkingen in onze Overzeesche Bezittingen: Werkkring en Vooruitzichten.
 - I. De Bestuursambtenaren in Nederl.-Indië. (2de, geheel omgewerkte druk met 8 foto's.) Prijs: f 0.75 per exemplaar en f 0.06 frankeerkosten.
 - II. De Geëmployeerde bij de Javasuiker-Industrie. (2de verbeterde druk). Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - III. De Rechterlijke Ambtenaar in Nederlandsch-Indië. (2de verbeterde druk). Prijs: f 0.50 per exemplaar en f 0.02 frankeerkosten.
 - IV. De Ingenieur in Nederlandsch-Indië. (2de verbeterde druk). Prijs: f 0.75 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - V. De Ambtenaar bij het Boschwezen in Nederlandsch-Indië. Prijs: f 0.20 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - VI. De Ambtenaar bij het Onderwijs in Nederlandsch-Indië. Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - VII. De Vooruitzichten van den Nederlandschen Arts in Nederlandsch-Indië. Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.06 frankeerkosten.
 - VIII. De Ambtenaar bij den dienst der in- en uitvoerrechten en accijnzen in N.-Indië. Prijs: f 0.20 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - IX. De Ambtenaar bij de Gouvernements-Marine in Nederl.-Indië. (Opnieuw herzien). Prijs: f 0.20 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - X. De Ambtenaar bij den Post-, Telegraaf- en Telefoondienst in Nederl.-Indië. Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.06 frankeerkosten.
 - XI. De Geëmpl. bij de Rubber-(caoutch.) cultuur en bij eenige Bergcultures in N.-Indië. Prijs: f 0.40 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.

Onze Koloniën. Prijs f 0.35 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.

Serie I. 1. Nederlandsch-Indië en de handel. 2. Indische toestanden gezien door een inlander. 3. Het leven van den bestuursambtenaar in het binnenland. 4. Sarikat-Islam. 5. De Suikernijverheid in Nederlandsch-Indië. 6. De afschaffing van de laatste heerendiensten op Java. 7. Denkbeelden der Inlanders van onze Indischen Archipel omtrent het ontstaan van ziekten. 8. De Europeesche vrouw in Indië. 9. De bosschen van Nederl.-Indië, hunne benutting en verzorging. 10. Over de Kolonie Suriname.	Serie II. No. 1. De militaire positie van Nederlandsch-Indië. 2. Het Javaansch tooneel. 3. Het spoor- en tramwegwezen in Nederlandsch-Indië. 4. De theecultuur op Java. 5. 's Lands Plantentuin te Buitenzorg. 6. Een doode taal in Indië. 7. De inlandesche dorpsgemeenschap op Java. 8. De rijstteelt in Nederlandsch-Indië. 9. De Javanen gelijk hij schijnt en is. 10. Brandende Koloniale Vraagstukken.

Serie III. 1. Overnutt en zijne bewoners. 2. Bevoeling in Nederlandsch-Indië. 3. Kindercriminaliteit in Nederlandsch-Indië. 4. Indische Scholen onder de Oost-Indische Compagnie.	Serie IV. 1. Beleejd verzoek bij bestelling het kostende vooraf per postwissel toe te zenden aan het INFORMATIE-BUREAU, Heulstraat 17, 's-Gravenhage.

Bovenstaande werkjes zijn ook verkrijgbaar bij den Hoofdvertegenwoordiger der Vereeniging in Ned.-Indië, den Heer Mr. K. FAUSER, Soemenep (Madoera).

Afdeeling 'S-GRAVENHAGE.

Het Secretariaat-Penningmeesterschap der Afd. 's-Gravenhage is gevestigd Heulstraat 17 (zetel Hoofdbestuur)

Lees dit met aandacht

Nederlands grootste Kruidendokter, J. F. v. d. POORTEN, bevindt van Arenall. r.m. ter bestrijding van kanker, door hem werd aangeboden aan H. M. de Koningin aan de geneeskundige faculteit, houdt dagelijks spreekuur van 9 tot 1 (Zaterdags van 1 tot 2 uur), Nobelstraat 1a, 's-Gravenhage, onder controle van M. BARNSTEIN, Arts, ook volgens urineonderzoek.

WASSCHERIJ „REINGOED”

Met speciale Afd. voor de behandeling van Fijn Goed
ANNA VAN BUERENSTRAAT 155-157
DEN HAAG - TEL. 71568
Voor uiterst zorgvuldige behandeling van Uw Wasch wordt ingestaan. Behandeling van alle wollen en flanelen goederen systeem Jaeger.

C. HOYNG
SPUISTRAAT 20-22 DEN HAAG
AMSTERDAM - UTRECHT
KRISTAL - PORSELEIN
VAZEN, BLOEMPOTTEN, ZUILEN MET
POTTEN, KLOKSTELLEN, ENZ., ENZ.,
UIT DE PLATEELBAKKERIJ
„ZUID-HOLLAND” TE GOUDA
MAIL- en HUTKOFFERS in alle afmetingen
Garantie voor gave overkomst

TOKO BOGOR

Suezkade 122b DEN HAAG Tel. 33472

...DE FIJNSTE...
JAVA-THEE
PER POND f1.85

WISBRUN & LIFFMANN
Veenestraat 35-37 - Tel. 12593 - Den Haag
DAMES MODEARTIKELEN.
ZIJDEN STOFFEN, FLUWEELEN, KANTSTOFFEN.
ALLE SOORTEN GARNEERINGEN, ENZ.
BALARTIKELEN.

Drogisterij FA. DE BOER

G. KEHLENBRINK, Drogist - Apoth.-Ass.
Paulus Buysstr. 9 - DEN HAAG - Telefoon 51893
Drogerijen - Chemicaliën
Verbandstoffen. - Verplegings-Artikelen
Binnen- en Buitenlandsche Spécialité's
Minerale- en Medicinale Wateren
TOILET-ARTIKELEN
Medicinale- en Toilet-Zeepen in diverse soorten
SCHOONMAAKARTIKELEN BORSTELWERK ETC.

WANNEER GIJ

Dames- of Heeren-Kleding wilt laten Oppersen, Repareeren, Keeren, Moderniseeren, Vermaken, opnieuw Voeren, onzichtbaar Stoppen, kortom wat gij maar wilt, ga dan naar
Kleermakerij „UNICUM”
Anna Paulownastraat 30a, Tel. 34947
DEN HAAG
De prijs wordt steeds VOORUIT bepaald.

BATIK EN VOGUE.

Lessen door geheel Nederland. Demonstraties voor Vereenigingen en Clubjes op aanvraag gratis.
Alle benodigdheden voor Batik.
Het Batikken van een écharpe onder onze leiding duurt pl.m. 4 uur en kost aan was en verf pl.m. 70 ct
Ons groote succes danken wij aan onze eenvoudige, doeltreffende en weinig kostbare methodes.
Vraagt inlichtingen: **Firma VAN CAPELLE Jr. Deventer**

Wereldmerk

L. C. JACOBI voorheen J. F. CUIJPERS

's-GRAVENHAGE - SOERABAYA

Regentesselaan 123 bij Regentesseplein Tel. 31403

Wendt U voor
**Huur en Huurkoop, Inruilen, Repareeren,
Stemmen en Transporteeren**
tot bovenstaande in Nederland en Buitenland het meest
bekende adres.

GROOTSTE voorraad, **BESTE** merken.

SPECIALAAL ADRES VOOR TROPEN-PIANO's
UITSLUITEND ORIGINEELE MERKEN.

JAN MESKER & Co.

PRINS HENDRIKSTR. 46-48

TELEFOON 30983

Ameublementen en betimmeringen
in moderne en antieke stijlen.
Grote sortering in Vitrage,
Tulle en Allovers, zoowel van
't stuk als afgest. Stoffen
voor Overgordijnen in nieuwe
dessins en kleuren.

Billijke prijzen. - Billijke prijzen.

A. SCHRÖDER & Co.

GROENMARKT 25, 26, 28
'S-GRAVENHAGE

WIT-LAK- EN EIKEN
SLAAPKAMER-MEUBELEN

IJZEREN- EN KOPEREN LEDIKANTEN

MATRASSEN-DEKENS-SPREIEN

VERLOFGANGERS

wanneer U zich in Den Haag vestigt
vraagt dan eens prijsopgaaf voor **ALLE**
Electrische Artikelen aan bij:

K. C. CREMER Aert v. d. Goesstraat 10 Den Haag
Telefoon 54325

VERKOOPHUIS
Groot Hertoginnelaan 101

SPECIALAAL VOOR INDISCHE FAMILIES
INGERICHT

Bestaat ruim 25 jaar
DAGELIJKS GEOPEND VAN 10 TOT 4 UUR

BIJ VESTIGING

te 's-GRAVENHAGE uit Oost- en West-Indië,
het vertrouwde adres voor **RUND-, KALFS-**
VARKENSVLEESCH bij

G. J. VAN 'T RIET
KRANENBURGWEG 91, TELEF. 5085

**“ EEN KLANK GAAT OVER
HEEL NEDERLAND DAT ”**

PEEK & CLOPPENBURG
*Het zohedst en betrouwbaarst
adres is.*

ROTTERDAMSCH LLOYD

Directie: WM. RUYS & ZONEN - ROTTERDAM

Geregelde MAIL- en PASSAGIERSDIENST
van ROTTERDAM naar NEDERLANDSCH-INDIË met
aansluiting naar alle havens in den IND.-ARCHIPEL

LUXUEUS INGERICHTE MAILBOOTEN, alle voorzien
van draadloze telegrafie en onderwater-klokksignaal.

RUSTHUIS

Gelegenheid tot opname van
rust- en hulpbehoevenden

Billijke conditiën Vele Indische referentiën
EDISONSTRAAT 96 :: DEN HAAG
TELEFOON 31004 Zuster N. TIMMERS, Gedipl. Verpleegster

ONROESTBAAR STAAL

Tafel-, Dessert- en Fruitmessen worden niet meer aan
getast door azijn, mosterd, fruit, enz. Messenplank
onnoedig. Alleen afwasschen. Voordeelige prijzen

Het Ideaal voor de Tropen
FONDERIE'S STAALWARENHANDEL
Gevestigd Ao. 1839 Achterom 17, Den Haag Tel. 13602
Alle Staalwaren in de grootste sortering verkrijgbaar